

Скандални
нарушения
в болница
„Лозенец“

Стр. 2

Операта
„Хамлет“
със световна премиера
в Русе

Стр. 13

Неделник
Рада Якова
за свободата
в изкуството

Стр. 7

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Ясен и
неговият
цветен
свят

Стр. 10

ПЕТЪК

4 ЮНИ

2021 ГОДИНА/31

БРОЙ 105 (8700)

50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Светът вече не е техен!

Ина МИХАЙЛОВА

Зле прикрито мълчание цари след доклада на Държавния департамент на САЩ. Родните „герои“ рязко загубиха ума и дума. Томилав и Тома ги няма, Даниел, Деница, Георг и сие се покриха. Шофьорът на джипката обяснява, че нямал общи фирми с Пеевски. Един път и ние да му вярваме. Знае - който има вземане-даване с посочените от Америка, също ще бъде ударен. Мълчи почетният председател. Манфред и Меркела - също.

Какво им става? Близнашки пуснаха да ближе рани. От ДПС чакали доказателства. От кого? От Гешев? Сигурно след това Йордан Цонев ще обяснява, че Пеевски не съществува. Най-добре евродепутатите от ГЕРБ да седат и да пишат ново писмо. И да обясняват всичко.

Докога ще се усукват Гешев и Цацаров? Да не би прокуратурата да се подготвя да нахлува в американското посолство? Или Гешев е обиден на Херо Мустафа, че не е в дневния й ред? Няма ли вече гръмка съобщение за секвестрация на шкафчетата? Срещу всички лица в доклада на САЩ шели да бъдат предприети действия. Сериозно? А досегашното бездействие? Дали проверката няма да се окаже безкрайна, ако обект на разследване за корупция са всички, отговарящи на описанието „действащ политически лидер“? Има-няма години ще чакаме...

Стр. 6

Антибългарската
патология на
нашенските
русофоби

Стр. 11

АКЦЕНТ

80% от българите - с намалени доходи

Причината е КОВИД кризата, показва проучване на „Евробарометър“. Повечето хора у нас смятат, че икономическите щети са по-големи от здравните ползи при противоепидемичните мерки.

Стр. 4

Санкции и за ортаците на Пеевски и Божков

Прокуратурата най-накрая щяла да започне да разследва олигарха от ДПС

САЩ наложиха санкции срещу Делян Пеевски, Васил Божков и още четирима души и предупредиха, че ще санкционират всеки, който си има работа с тях. От Вашингтон се похвалиха с най-обхватното действие на закона „Магнитски“,

предприето за един ден, насочено срещу 65 лица и фирми за значителните им корупционни действия в България.

В документа се констатира, че Пеевски е „корумпиран олигарх“, който регулярно си е служил с търго-

вия с влияние и подкупи, а Божков е участвал неколкратно в подкупи на висши държавни служители, включително и „един настоящ политически лидер“. Макар името на Борисов да не се споменава, лидерът на ГЕРБ започна да обяснява, че няма

фирма с Пеевски и не е взел и стотинка от Божков.

Прокуратура обяви, че започва проверка срещу Пеевски, а лидерът на БСП Корнелия Нинова я призова да разследва кой е споменатият политически лидер.

Стр. 3

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

БСП настоява прокуратурата да разследва източването на общинската болница в Раднево. Корнелия Нинова, съветници и кандидати за народни представители от левицата обсъдиха проблемите на здравното заведение с министър Стойчо Кацаров

Стр. 2

EUR: 1.95583

GBP: 2.27541

USD: 1.60485

CHF: 1.78435

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО

23°C

Скандални нарушения в МБАЛ „Лозенец“

Освободиха съвета на директорите заради незаконни трансплантации и източване на здравната каса

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Здравният министър Стойчо Кацаров подмени цялото ръководство заради скандала

Скандални нарушения, извършвани в бившата правителствена болница „Лозенец“, разкри здравният министър д-р Стойчо Кацаров. Те са свързани с трансплантации и източване на НЗОК. Заради това Кацаров освободи съвета на директорите на здравното заведение.

Проверки установили, че от 2019 г. до 27 април 2021 г. в болницата са

извършени 14 трансплантации на бъбрек от живи донори, които не са имали роднински връзки. Въпреки това всички донори са записани като племенници от Украйна и Молдова и носят имена като Валентин, Артём, Руслан. Реципиентите пък са регистрирани като чичовци или лели от Израел, Япония, Германия, Оман и други. „Има всички основания да се

смята, че това не са роднини, а законът изисква пряка родствена връзка между донор и реципиент. Това е криминално престъпление“, обяви министърът.

Агенцията за медицински надзор е извършвала проверки и за част от случаите има информация от държави като Израел, че това са фалшиви самоличности. Тези документи са постъпили в МЗ,

но не е последвала никаква реакция. Част от трансплантациите са били извършени от изпълнителния директор на болницата д-р Любомир Спасов.

Другият шокиращ случай е свързан с човек на една от най-високите длъжности в администрацията, който вероятно е преброял чакащите за трансплантация на черен дроб и е получил орган от трупен донор в нарушение на всички изисквания. Това е станало през април. Първоначално е бил класиран друг нуждаещ се с 54 точки, който е трябвало да бъде трансплантиран във ВМА. „Вместо това следва обяване по телефона на трансплантиран четвъртият в листата, който е с 14 точки и първоначално не е бил въобще в списъка, тъй като статусът му на спешност е обявен на следващия ден след трансплантацията“, обяви Кацаров. При това операцията е извършена не във ВМА, а в „Лозенец“. Въпросите от кого идва обяването министърът препати към предшественика си Костадин Ангелов.

Източване на Здравната каса с несъществуващи хоспитализации пък се е случило през ноември. Тогава са отчетени като лекувани над 60 пациенти, установени са и фалшиви техни подписи. За случая е сезирана и прокуратурата. През януари, в деня, когато е разпоредена проверка от НЗОК, болницата връща парите, като обяснява, че става дума за техническа грешка. Министър Кацаров е повикал за обяснение д-р Спасов, но не приема неговата версия. Д-р Кацаров бе категоричен, че има източване на Здравната каса и определи действията на болницата като недопустими.

Покрай тези сигнали в болницата е направена и проверка на финансовото ѝ състояние. За 2020 г. тя се оказва с над 21 млн. лв. загуба, а заетостта на леглата е била 23%. Заради тези нарушения и заради източване на касата чрез фалшиви хоспитализации, Кацаров освободи Съвета на директорите. Цялата информация за нарушенията отива в МВР за проверка. Данните са били налични в МЗ от януари, но не е сторено нищо.

Ще има проверки и на други болници, тъй като има основания да се подозира, че и другаде са отчитани неосъществени дейности. Днес трябва да стане ясно и дали ще бъде сменено ръководството на Александровска болница, която също се тресе от скандали. Шефът ѝ д-р Борис Богов обяви, че тя е в стабилно финансово състояние.

БСП алармира за източването на болницата в Раднево

БСП ще подаде сигнал до прокуратурата за източването на общинската болница в Раднево. Корнелия Нинова, общински съветници от левицата, водачът на листата на БСП в Стара Загора Георги Кадиев и членът на ИБ Георги Гьоков обсъдиха темата със здравния министър д-р Стойчо Кацаров.

Нинова припомни, че со-

циалистите в Старозагорско от години се борят за спасяването на лечебното заведение в Раднево. „Става въпрос за системно източване на болницата от кмет на ГЕРБ и Общински съвет с мнозинство на ГЕРБ, докарването ѝ до фалит и продажбата ѝ на приближен на ГЕРБ човек за жълти стотинки. За нас общинското и държавното здравео-

пазване са гръбнакът на здравеопазването, особено там, където хората трудно имат достъп до здраве. В такива общини продажбата на още една болница е изключителен удар по местните хора, които нямат къде да отидат да се лекуват“, обясни председателят на БСП.

Социалистите ще дадат на прокуратурата документи и

доказателства за злоупотреби и източване на болницата от гербаджийското мнозинство, кмета на ГЕРБ и директорите, назначени от тях.

„За съжаление, инструментариумът на служебния здравен министър не е голям, защото собствеността на болницата е общинска. Но от министерството са готови да се започне проверка, тъй като

има държавен спешен център на територията на болницата, има и печеливш медицински център, който се продава заедно с болницата. Има начини на първо време да се спре процедурата по продажба, да се потърси отговорност на хората, които са допуснали това, и да се търси възможност болницата да бъде спасена“, обобща Нинова.

4,14 е средната оценка от матурата по български език

Средната оценка на дванадесетокласниците от държавния зрелостен изпит по български език и литература е 52,44 точки, което отговаря на оценка добър 4,14. Според МОН процентът на зрелостниците с максимален брой точки на задачата за формулиране на собствена теза по конкретна тема се покачва. Тази година те са 45,06% при 38,77% през миналата и 32,44 % през 2019 г.

Все пак дванадесетокласниците трудно извличат информация от непознат текст и всеки пети не се е справил с тази задача. Слабите оценки по български са по-малко отколкото през предходните две години, но броят им продължава да

бъде висок - 3331. По-малко са и отличниците по този предмет - 5732, което е спад спрямо 2020 г. (6283). Пълни отличници от двата задължителни изпити са 39 зрелостници.

Традиционно най-голям брой точки има на матурите по чужди езици, а най-малък - по биология, география и философския цикъл.

Испанската гимназия в София води класацията на училищата с най-добри резултати, следвана от Немската гимназия и Първа езикова гимназия във Варна. В първата петица по региони традиционно са София, Смолян, Варна, Пловдив и Габрово.

Рашков отказа да се срещне с Гешев

Вътрешният министър Бойко Рашков отказва да се срещне с Иван Гешев. Пред БТВ той заяви, че ще се отзове само на покана от следващия главен прокурор. Ден по-рано ведомството, оглавявано от Гешев публикува покана, с която вътрешният министър бе поканен на разговор за „продължаване взаимодействието между изпълнителната и съдебната власт“. Прокуратурата се сети за срещата часове, след

като говорителят на правителството Антон Кутев обяви, че с действително обвинение е на път да подпали открита война между институциите.

Причината за напрежението е прокурорска акция от вторник вечер. Тогава започна претърсване на кабинети на полицаи, назначени от Рашков да проверяват скандала с подслушването на политици. Баха повдигнати и обвинения на един от про-

веряващите - висшия полицай Ангел Палалезов. Според прокуратурата той е участвал в престъпна група, ръководена от бизнесмена Васил Божков. Показната акция на прокуратурата подпали с нова сила мащабни протести срещу Гешев. Недоволство имаше и през деня, а в сряда вечер пространството пред Съдебната палата в София се оказа тясно да събере всички, искащи оставката на главния прокурор.

Аз моите отношения с Пеевски отдавна съм ги заявил и те са чисто политически, и те винаги са били свързани със смесените райони

Признанията на Бойко Борисов

БСП утвърди кандидатските си листи

Павлета ДАВИДОВА

С пълно мнозинство Националният съвет на БСП утвърди листите, с които левицата ще се яви на парламентарните избори на 11 юли. В случай, че по технически или лични причини някой от кандидатите отпадне преди регистрацията в ЦИК, ИБ на партията бе опълномощено да го замени.

Както ДУМА вече писа, пет са жените водачки на листи като председателят на БСП Корнелия Нинова води в столичния 25 МИР и във Варна. Най-младото лице начело на листа е Петя Михалевска, коя-

то този път търгва за НС от Смолян. Другите три дами са Ирена Анастасова в Ловеч, Елка Неделчева в Разград и Вяра Емилова в Силистра. Русенските социалисти получиха похвала, че са успели да спазят паритет между силния и слабия пол - там има осем жени и толкова мъже. В Смолян обаче също има равенство, както и в Кюстендил, и Разград - по 4. За сметка на това в листата на Благоевград няма нито една жена. Във Видин от осем души дамите са две.

Втора позиция в столичния 25 МИР отива при новия коалиционен партньор Минчо Христов, в 23 МИР Пламена Заячка от АБВ получава трето място, четвърта в 24 МИР като

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Без напрежение мина гласуването на листите

гражданска квота отново е Нона Йотова, която вече има един мандат като народен представител от "БСП за България".

Председателят на националния предизборен щаб запозна НС с първите решения и идеи, които ще бъдат реали-

зираны по време на кампанията. Бяха обсъдени и някои идеи за по-доброто представяне на посланията на БСП.

САЩ заплаши със санкции всички, които работят с Пеевски и Божков

Борисов се разграничи от корумпираните, ДПС защити бившия депутат и поиска доказателства

САЩ удариха корупцията в България със санкции срещу олигарсите Делян Пеевски и Васил Божков и още четирима души като предупреждение, че "всеки, който си има работа с тях, ще бъде санкциониран". Заканата дойде от брифинг в посолството на САЩ у нас от първия зам.-помощник секретар на американското финансово министерство Пол Ахърн, след като в сряда вечерта бяха огласени актовете на Държавния департамент на САЩ. По думите му това е най-широкообхватното действие на глобалния закон "Магнитски", предприето за един ден, насочено срещу 65 лица и фирми. Наказан е и зам.-шефът на Бюрото за контрол на СРС Илко Желязков, който веднага излезе в отпуск. Американското правителство прекъсва достъпа на тримата и техните компании до финансовата система на САЩ и блокира собствеността им на американска територия. Приложен е пълен списък със санкционирани компании на хазартния

бос и на бившия депутат от ДПС.

Пеевски е наречен "корумпиран олигарх", който регулярно е участвал в корупция, като си е служил с търговия с влияние и подкупи. Пеевски е използвал Желязков за осъществяване на схема за подкупи в енергетиката, работил е активно за оказването на отрицателно въздействие върху политическия процес в България на местните избори през 2019 г., като се е договарял с политици да им осигури политическа подкрепа и положително медийно отразяване в замяна защита от наказателно разследване, посочват от Вашингтон. Обвиненията срещу Божков са фокусирани върху "неколкократно подкупи на държавни служители, които включват един настоящ политически лидер, както и бившият председател Държавна комисия по хазарта". Очевидно се визира Бойко Борисов, макар името му да не е споменато. Държавният департамент санкционира за корупционни действия и бившият

зам.-министър на икономиката Александър Манолов, уволнен след скандала с построената с европари фалшива къща за гости и подсъдимите за корупция бивш шеф на Агенцията за чужденците Петър Харалампиев и бившият главен секретар Красимир Томов.

"Благодаря на САЩ, че са обърнали внимание на сигнала ми, който е първото официално свидетелство за рекет и изнудване в особено големи размери от страна на Бойко Борисов и Владислав Горанов", лаконичен бе в социалните мрежи Божков. Пеевски излезе с отворено писмо, че ще обжалва "недопустимите и тенденциозни санкции", защото не бил извършил нищо, с което да е накърнил международно признати човешки права и знаел кой е подстрекателят.

"САЩ ни помогнаха със санкциите за конкретни лица по закона "Магнитски". Големият въпрос сега е кого са корумпирали и по какви схеми. Ако те продължават, а подкупваните са в

държавната администрация, трудно ще преборим корупцията. Относно споменатия "политически лидер", всички си мислим за Бойко Борисов", коментира евродепутатът от "БСП за България" Елена Йончева. Корнелия Нинова също настоя прокуратурата да разкрие "онези политически сили и фактори, които създадоха и поддържаха през годините този корупционен модел".

Още в сряда Борисов отишъл при посланик Мустафа и по думите му на тази "мила среща" обсъдили само бъдещето на страната. Лидерът на ГЕРБ обаче свика панически брифинг, на който се разграничи от шестимата осветени като корумпирани. Експремиерът се оправда, че нямал фирма с Пеевски и "като вярващ човек не бил взел ни стотинка от Божков".

ДПС обяви, че остават солидарни с Пеевски и очакват факти и доказателства от САЩ. Българската прокуратура обяви, че започва проверка срещу Пеевски по данните на американците срещу него.

ЕС няма практика да наказва граждани на съюза, затова няма да има санкции за шестимата българя, коментираха от Еврокомисията.

Всеки втори българин одобрява служебния кабинет

Над 50% от българите одобряват формата на кабинета "Янев", показва социологическо проучване на "Маркет Линкс", проведено сред 1067 пълнолетни лица в страната между 19 и 27 май 2021 г. Служебното прави-

телство се приема като добре балансирано от партийна гледна точка и средство към предсрочни парламентарни избори, обясни социологът Добромир Живков. Кадровата политика на кабинета също получава одобрение от

над половината българи, което е част от нагласата за промяна и търсене на ново решение на проблемите.

Очертава се висока избирателна активност на парламентарния вот на 11 юли - 63% са декларирали, че ще

гласуват, а 80% са посочили, че няма да пътуват на тази дата. Според допитването б политически сили ще влязат в новия парламент. Агенцията отчита намаляване на обществената подкрепа за партията на Слави Трифонов заради

мълчанието й в последните седмици. ГЕРБ пак води с 21% подкрепа, за второто място се борят "Има такъв народ" със 17,6% и БСП със 17,1%, следват "Демократична България" - 11,8%, ДПС - 9,4% и "Изправи се! Мутри вън!" - 4,2%.

„ЕВРОБАРОМЕТЪР“:

Пандемията ще удари доходите на 80% от българите

Хората у нас смятат, че икономическите щети, породени от Ковид кризата са по-големи от здравните ползи

Осемдесет на сто от българите усещат или очакват негативно въздействие от кризата върху личните си доходи, показват данните от най-новото проучване на „Евробарометър“. Според него в края на първото тримесечие на 2021 г. личното финансово състояние на 31% от европейците се е влошило вследствие на пандемията. Допълнителни 26% от респондентите очакват това да се случи в бъдеще. В България делът на участващите в проучването, които заявяват, че кризата с коронавируса вече е повлияла или очакват да повлияе негативно на личните им доходи, е значително по-висок от средния за ЕС - съответно 48% и 32%, или общо 80% от българите ще бъдат засегнати от пандемията.

Въпреки негативното финансово въздействие на пандемията, мнозинството от анкетираните на европейско равнище - 58%, вярват, че здравните ползи от рестриктивните мерки в тяхната държава надвишават икономическите щети, които тези мерки биха могли да причинят. Това мнение се споделя в повечето страни от ЕС и представлява промяна в нагласите спрямо втората половина на 2020 г., когато малко

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

повече от половината граждани оценява икономическите щети като по-важни, според данните от проучването на ЕП от 2020 г. Това не важи за Бълга-

рия, където данните сочат, че по-голяма част от анкетираните българи смятат, че икономическите щети са по-големи от здравните ползи - 58%, и само

39% са на мнение, че ползите за здравето са повече, отколкото вредите за икономиката.

Европейците са добре запознати с усилията на Европейския съюз за борба с пандемията от КОВИД-19 и нейните последици. Осем на всеки десет европейци са чували, виждали или чели за мерки или действия, предприети от ЕС в отговор на пандемията и почти половината от всички граждани - 48%, знаят какви са тези мерки. Въпреки това високо ниво на информираност, средно само 48% от гражданите за ЕС твърдят, че са доволни от мерките, докато 50% не са.

Делът на удовлетворените български респонденти от мерките е значително по-висок в сравнение със средния за Европа - 57%. Също така, само 44% от гражданите в ЕС са доволни от степента на вътрешна солидарност между държавите членки в борбата с пандемията, докато този процент за България е 52%.

Положителната нагласа спрямо ЕС остава на едно от най-високите си нива от над десетилетие. Почти всеки втори европейски гражданин - 48%, има положителна нагласа за ЕС. В България техният дял е с 8 на сто над средния за Съюза - 56%, като само 15% от българите - дял, малко под средния за ЕС - 17%, изразяват отрицателни нагласи.

Ще се увеличават лихвите по кредитите

Българската народна банка (БНБ) очаква увеличение на лихвите по кредитите, ръст на инфлацията през тази година, а икономиката ще има растеж - с постигането на групов имунитет. Това става ясно от новия икономически доклад на централната банка.

По-съществен ръст на реалния брутен вътрешен продукт през второто и третото тримесечие на тази година може да има с постигането на т.нар. групов имунитет срещу COVID-19 през следващите месеци. Той ще позволи смекчаване на противоепидемичните мерки както в България, така и в основните търговски партньори на страната, прогнозира от БНБ.

В доклада се посочва, че външното търсене на български стоки и услуги ще отбележи значителен растеж на годишна база в периода от април до септември, което се обяснява донякъде с ниската база през 2020 г.

През второто и третото тримесечие ще има плавно

ускоряване и на инфлацията - явление, което вече започна да се наблюдава като резултат на растящите цени на суровините на международните пазари.

Темповете на растеж на депозитите ще се задържат високи, тъй като гражданите ще продължат да отлагат потреблението на някои стоки, а фирмите - инвестиционните си проекти. БНБ прогнозира още, че ръстът на кредитите за бизнеса и домакинствата, който буксува от пролетта на 2020 г., ще се забави допълнително през второто и третото тримесечие заради изтичането на удължените срокове по мораториума върху банковите заеми. След него е възможно да се наблюдава увеличение на дела на необслужваните кредити, което вероятно доведе до известно повишение на лихвените проценти по новите заеми.

Лихвените проценти по депозитите ще се запазят на настоящите си ниски нива, за което ще допринасят продължаващият значителен приток на привлечен ресурс и високата ликвидност в банковата система.

ШЕФЪТ НА АГЕНЦИЯТА ПО ГОРИТЕ:

Горските са принуждавани да участват в схеми

“Има случаи, при които са изпълнявани поръчки, правени са покровителства на схеми, но няма горски в българската горска система, който да не е притискан и принуждаван да участва в схеми. Единствените хора, които са отказали да направят това, вече са извън системата”, заяви пред БТВ новият шеф на Агенцията по горите Александър Дунчев.

“На най-ниско ниво проблемът е с чувството на безказаност на нарушителите. Ние ги хващаме и нещо се случва в съдебните институции или прокуратурата и тези хора се връщат след два дена в гората още по-нагли и още по-брутални”, обясни той. По думите му трябва да се разширят възможностите за обществен контрол.

“За едни смешни пари едни богати хора получават страхотен контрол върху ловните стопанства”, каза шефът на Агенцията по горите. Той даде пример с горските стопанства Балчик, Несебър, Извор, Кормисош, Извор, Чепино, Росица, Паламара, Искър. “Идеята първоначално е била с частни партньорства да се възстанови дивеча, но в един момент поради липсата на прозрачност, единици изпълняват коретко задълженията си, а други злоупотребяват с тези права и са започнали да феодализират и да мачат колегите от ловните стопанства”, каза Дунчев.

Смениха шефа на агенцията по храните

СНИМКА БАБХ

Деян Стратев

Българската агенция за безопасност на храните е поредната институция с нов началник. Премиерът Стефан Янев е освободил досегашния изпълнителен директор на БАБХ Паскал Желязков и е назначил на поста Деян Стратев.

Смяната не е изненада, тъй като БАБХ отдавна е мишена на сериозни критики - за начина, по който се справя с епидемиите по животните, за слабия контрол за качеството на храните, за липсата на информационни кампании и т.н.

Новият директор е доцент по ветеринарно-санитарна експертиза в Тракийския университет в Стара Загора. Преминал е през различни допълнителни обучения в Италия, Словакия и Турция. Притежава допълнителна квалификация по експертиза и контрол на храните. Владее отлично английски език, съобщават от БАБХ.

Тецът на Доган обяви мащабни инвестиции

ТЕЦ “Варна”, собственост на почетния председател на ДПС Ахмед Доган, обяви мащабна инвестиционна програма. Според нея компанията ще вложи 450 млн. евро в нова

нова паро-газова мощност по технология на “Сименс”, съобщава “Капитал”.

За момента не е известно откъде идват парите, но срокът за въвежда-

не в експлоатация на новото съоръжение е 2025 г.

Сключен е договор с руските компании ОАО “Ракитянски арматурен завод”, ПАО “Тръбна металургична

компания” (ТМК, която осигурява тръбите за българското трасе на “Турски поток”), и АО “Атоменергомаш” за разработване на модел за реконструкция на централата.

СНИМКИ БГНЕС

Жители на венецуелската столица Каракас, се редят на опашка за ваксина срещу КОВИД-19. В страната за пръв път от началото на пандемията отчетоха 1000 новозаразени за денонощие

САЩ ще разполагат хиперзвуково оръжие

В Пентагона признаха изоставането на страната от противниците ѝ в тези въоръжения

САЩ възнамеряват да ускорят разработването на хиперзвуково оръжие, заяви Майкъл Уайт, който отговаря за този вид въоръжение в Пентагона. Той обяви това на видеоконференция в Центъра за стратегически и международни изследвания във Вашингтон. "Бюджетът за 2022 финансова година предвижда закупуване на тези системи и по този начин ще може действително да се ускори разгръщането на въпросния потенциал", цитира думите му "Нешънъл дифенс".

Специализираните институти на армията на САЩ работят по три направления в областта на хиперзвуковите оръжия: бърз неядрен удар (балистична ракета, изстрелвани от подводници тип "Вирджиния"), хиперзвуково оръжие с далечен обхват (с обхват от 2200 км) и оръжие за бързо реагиране с

въздушно базиране (бойна глава, която може да развие скорост до 20 Маха и има обхват на полета около 925 км). Според Уайт Пентагонът дава приоритет на крилатите ракети с въздушно базиране. Той даде да се разбере, че въпросните въоръжения заради размера си са по-съвместими с други хиперзвукови платформи. По сведения на център "Джейнс" Агенцията за противоракетна отбрана на САЩ е поискала за 2022 финансова година \$247,9 млн за разработване на средства за защита срещу хиперзвуково оръжие.

"През последното десетилетие потенциалните ни противници взеха решението да преминат към хиперзвукови системи, да създадат нов потенциал, отбеляза още Уайт, цитиран от ТАСС. Това сериозно стеснява времевите рамки на

противостоенето. По-рано можехме да си позволим да не вървим напред в това отношение, но сега не разполагаме с такъв разкош. (Противниците) разполагат с потенциал, който ние нямаме".

Междувременно излизаният на английски китайски вестник "Глобал таймс" предупреди САЩ, че Китай създава ядрена мощ, от която американският елит трябва да трепери. "Броят на ядрените бойни глави в Китай трябва да достигне количеството, което да кара елитите на САЩ да потръпват, ако се придържат към идеята да влязат във военна конфронтация с Китай", пише главният редактор на вестника Ху Сичжин. По думите му "междуконтинентални балистични ракети на подводници ще формират стълба на нашата стратегическа воля".

В РС Македония правят фалшиви PCR-тестове

В Република Северна Македония има мрежа за издаване на фалшиви PCR-тестове за коронавирус. В престъпната организация участват известна поликлиника и хотели. Това става ясно след разследване на местния вестник "Фокус". В град Гевгели на границата с Гърция издавали фалшиви PCR-тестове на всички граждани, които искат да пътуват за ваканция в Гърция.

Участващата в мрежата известна поликлиника от Богданци имала кабинети и в Гевгели, които в момента вече са затворени. Замесените хотели, които рекламирали "услугата", вече нямат страници в социалните мрежи. Кметовете на двата града потвърдиха, че са чували да се говори за схемата, но не били добре запознати със случая. Оставят всичко в ръцете на компетентните институции.

Изданието припомня, че в РСМ одобрение за извършване на PCR-тестове са получили само 12 лаборатории от Министерството на здравеопазването. През последните месеци може да са получили и други, но техният брой е незначителен. За сметка на това са много частните лаборатории, които работят незаконно.

В Чехия заговориха за опит за преврат

Плановите на чешкия Сенат да обяви импийчмънт на президента Милош Земан е опит за държавен преврат, заяви говорителят на държавния глава Иржи Овчачек, на когото се позовава ТАСС. Тези планове попадат под ударите на наказателния кодекс за деяния, насочени към ликвидация на републиката. В Сената предложиха импийчмънт на Земан заради позицията му, че взривовите в складовете във Върбетице не са дело на руските служби, а може да са организирани за прикриване недостига на боеприпаси, съхранявани в депото. Междувременно чешки медиите критикуват версията на властите за инцидента. Според нея е имало електронно писмо до компанията, държаща депото, с молба за достъп до него. Такова писмо обаче така и не бе показано за разлика от снимки на предполагаеми руски агенти. Бе обявено само, че въпросното писмо дошло от Националната гвардия на Таджикистан. Критиците смятат, че писмото е било изфабрикувано.

НАКРАТКО

Нови данъчни правила в Европа

Представители на държавите от Европейския съюз и на Европарламента се споразумяха за нови данъчни правила за големите компании, съобщава "Дойче веле". Новите правила ще важат при годишни приходи на компанията над 750 милиона евро, както и за клоновете и дъщерните им дружества в чужбина. Правилата, предназначени да насърчат данъчната прозрачност, ще бъдат преразглеждани на четири години и при необходимост да бъдат изменени, се казва в изявлението

ЕС дава пари за Западните Балкани и Турция

Европейският парламент и Съветът на ЕС постигнаха споразумение за нов Инструмент за предприемчивостна помощ от 14,162 млрд. евро за Западните Балкани и Турция за периода 2021-2027 г., пише сръбският в. "Политика". Там се подчертава, че програмата ще се основава на "тематични приоритети", а не както досега на националните рамки на съответните държави.

Москва занулява доларови инвестиции

До месец Русия напълно ще изостави щатския долар в структурата на Националния фонд за богатство и ще намали дела на британския паунд. За сметка на това делът на златото, еврото и юана ще нараства в НВБ, докато делът на японската йена няма да се промени, заяви финансовият министър Антон Силуанов пред репортери в кулоарите на Международния икономически форум в Санкт Петербург.

Пучдемон с временно възстановен имунитет

Върховният съд на Европейския съюз временно отмени заповедта за сваляне на имунитета на евродепутатите Карлес Пучдемон, Тони Комин и Клара Понсати, които се борят за независимостта на Каталуния. По този начин те ще могат да присъстват на сесията на ЕП в Страсбург следващата седмица без да бъдат арестувани, съобщиха испански медици. Тони Комин коментира решението в Туитър: "Още една победа пред европейските съдилища! И няма да е последната".

Спасителни екипи почистват брега на плажа Негомбо в Шри Ланка, след като на 20 май на 14 км от брега потъна при пожар кораб, превозвал 25 тона азотна киселина, химикали и козметика. Той е бил регистриран в Сингапур. Осем от близо 1500 контейнера са паднали във водата, един от които е изхвърлен на плажа на 40 км северно от столицата Коломбо. Изхвърленият в морето товар предизвика екологична катастрофа, включително смъртта на много морски животни

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Герои и псевдогерои

Павлета ДАВИДОВА

Българските медици са герои. През последната година повечето от тях преглътнаха мизерните заплащания, преживяха кошмарните гледки и безкрайните смени, и бяха до болните от КОВИД-19. Те помагаша, въпреки че през последните години държавата упорито абдикираше от здравните проблеми, заливаше ги с бюрократия и хаос, опитваше се да ни убеди колко хубав е търговският принцип в здравеопазването. Пандемията разкри, че държавата пренебрег-

ва лекари и сестри, плаща им малко, не ги мотивира да работят тук и сега, а те... Те са малко. И изнемогват.

В пика на пандемията болниците останаха без персонал, десетки здравни заведения отпразваха сърцераздирателни призиви за подкрепа и търсеха доброволци. Тежка бе драмата в общинската болница в Свищов. Дори кметът Генчо Генчев стана доброволец в отделението за коронавирус, разболя се, но след като оздравя, пак се върна. В отделението по едно време дори нямаше лекар, а две медицински сестри даваха безкрайни дежурства. Стигна се до помощ от други населени места и за лечението отговаряха хора, които не са специалисти по респираторни заболявания, камо ли по КОВИД-19.

Сестри от системата на детското здравео-

пазване вчера излезли на протест срещу кмета на Свищов, защото си позволявал да ги притиска за командироване в общинската болница по време на пандемията. Не е ли нагло? Да, те вече не са на активна здравна служба, така да се каже - лекуват инцидентно малчугани, слагат лепенци на ожулени колена, дават аналгини и мерят кръвното на лелките. Не извършват операции, не мерят сатурация... Но имат медицинско образование и със сигурност са минимум 70% подготвени от кмет с диплома по бизнес администрация. А детските градини и училищата не работеха. Т.е. те са имали свободно време. Сега се жалят, че имали проблем с отпуските. И на други места се случи - медицински сестри, а понякога и лекари, внезапно се "разболяваха" или излизаха в отпуск в

най-тежките моменти. А дупките запълваха пенсионери, студенти и доброволци.

Искам да благодаря на онези герои, които не се отказаха. Които сновяха като линейки между страдащи, между отделения, между болници. На онези, които се преквалифицираха. На онези, които не спяха, страдаха на крак и помагаша. И съжалявам, че има псевдогерои, които са на "първа линия", само когато става въпрос за повишения, отпуски и семинари. Вярвам, че медицинските специалисти са призвани да помагат. Въпреки всичко. Затова безкрайно уважавам отдадеността им. Освен че им пожелавам здраве, дано и държавата най-сетне оцени адекватно усилията им. Дано България намери начин да заплаща труда им достойно, да им осигурява почивка и вдъхновение.

Светът вече...

От стр. 1

Жалко, че нашата правораздавателна система не дръпна първа бримката на плетката. Пак някой отвън, едно посолство започна поредния "Десети ноември". Трябва ли да се надяваме на скорошното посещение на европейския прокурор Лаура Къовеша или сами ще доведем нещата докрай?

Не само срещу четирима от шестимата цитирани в доклада на Държавния департамент, а срещу всички податели и получатели по веригата.

Няма по-добра оценка за мутренско-мафиотския модел на управление на ГЕРБ и ДПС от случващото се. То потвърждава онова, което знаем от години. Те обаче мислеха, че светът

е само и единствено техен. Че така, както тук, на тази територия, разпределят порциите по обръчите, така номерата им ще минават навсякъде и завинаги.

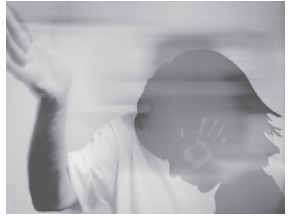
Е, светът вече не е техен! И се надяваме никога повече да не бъде. Дано прогледнат слепиците, които бяха мамени, заблуждавани и хранени години наред с по-

даяния. И които все още се надяват, че пак ще се върне тяхното време.

Казаното отвъд океана е само началото. Докато не бъдат "обезвредени" играчите и техните протежета на всички нива в държавата, винаги има опасност след време Моделът отново да заработи - още по-агресивно и този път всепоглъщащо.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА

- ЖЕРТВИ НА АГРЕСИЯ. Отбелязва се от 1983 г. по решение на Общото събрание на ООН. Поводът е бомбардировка на жилищни квартали на Бейрут, Ливан (1982 г.), при която загиват деца.

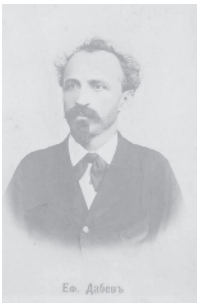
1880 - СЪЗДАДЕНА Е НАЦИОНАЛНАТА НИ

ВАЛУТА. На тази дата Второто Обикновено Народно събрание приема Закон за правото на резане монети в Княжеството, а на следващата година са отсечени и първите монети. Името на националната валута български лев произхожда от левъ - остаряла форма на думата "лъв", употребявана през XIX в. БНБ започва да емитира банкноти през 1885 г. (на снимката - първата българска банкнота, чийто оригинал се съхранява в Историческия музей в Габрово).

1886 - В ГАБРОВО ИЗЛИЗА БР.1 НА В. "РОСИЦА", ПЪРВИЯТ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ВЕСТНИК В БЪЛГАРИЯ.

Негов редактор е Евтим Дабев (1864-1946), журналист и социалист. За първи път във в. "Росица" се публикуват материали със социалистическа насоченост. Вестникът излиза до 24 декември 1886 г. Роденият в Габрово Дабев (на снимката) се смята още за пръв преводач и издател на марксистка литература у нас.

1917 - ЗА ПЪРВИ ПЪТ СА ВРЪЧЕНИ НАГРАДИТЕ "ПУЛИЦЪР".

Университетът Кълъмбия (САЩ) удостоява с престижните отличия върхови постижения в литературата, журналистиката, музиката и драмата. Те носят името на Джоузеф Пулицър - издател, редактор и журналист, утвърдил с изданията си нови стандарти в журналистиката. През 1904 г. той писмено заявява желанието си за създаване на подобна награда, която да поощрява най-добрите творци от съответните жанрове. Наградите се присъждат всяка година в 21 категории. Сред известните носители са Джон Кенеди - за биография, Ърнест Хемингуей, Маргарет Мичъл, Уилям Фокнър, Едуард Олби - за художествена литература, и др.

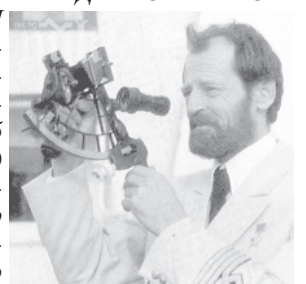
1926 - В ИСТАНБУЛ СЕ РАЖДА КОНСТАНТИН

КОЦЕВ, БЪЛГАРСКИ АКТЬОР (УМИРА 2007 Г.). Любимец на няколко поколения. Един от основателите и дългогодишен актьор на Държавния сатиричен театър "Алеко Константинов". Играл е в ДТ "Адриана Будевска" в Бургас и в Театър "София". Известен с ролите си в над 40 игрални филма, сред които "Две победи", "Топло", "Бялата стая", "Инспекторът и нощта", "Случаят "Пенлеве", "Няма нищо по-хубаво от лошото време" и др. Последната му филмова роля е в "Расходия в бяло".

1930 - В КЪРДЖАЛИ СЕ РАЖДА ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ,

ВЕТРОХОДЕЦ (УМИРА 1980 Г.). Основател първия софийски яхт клуб "Академик" - на Горни Пасарел, и яхт клуб "Порт Варна", който след смъртта му носи неговото име. С яхтата си "Кор Кароли" извършва самостоятелно околосветско плаване за 202 денонощия, влязло в Книгата на Гинес. Почетен гражданин на Варна и Кърджали. Почетен спортист номер 1 за 1977 г., удостоен със званието "Герой на НРБ".

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Името на РАДА ЯКОВА е добре познато сред ценителите на съвременните художници в международен мащаб. Завършва НУИИ "Илия Петров" в София, приета е в НХА, специалност книга и печатна графика под ръководството на проф. Паскалев. Обаче след края на първи курс заминава за Виена, където учи графичен дизайн и реклама в Университета за приложни изкуства в класа на един от титаните в тази област - проф. Люрцер. Но се дипломира с магистратура по живопис при проф. Кайзер. Описва себе си като творец, свързал всички свои занимания с изкуството. Разпознаваемият ѝ почерк поставя завладяващ акцент върху женския силует и сексуалността. Картините ѝ намират достойно място в престижните галерии на Амстердам, Виена, Лондон, Ню Йорк, Прага, Ротердам, Тел Авив, Хага... От няколко години живее и твори в Нидерландия, като празнува по оригинален начин всяко свое завръщане в България. Сега избира пространството на столичната галерия "Аросита" (ул. "Врабча" 12 Б), за да представи най-актуалните си творби, които може да се разгледат до 11 юни.

РАДА ЯКОВА:

Талантът е свободата да изразиш себе си

Не можеш да разбереш каква глътка живот дава слънцето, докато не го изгубиш, смята креативната художничка

Интервю на
Альона НЕЙКОВА

■ **Защо нарекохте най-актуалната си изложба "Витамин D", Рада? Колко творби и от какъв период включва тази експозиция?**

- Витамин D е всичко, за което душата и тялото ми жадуват от момента, в който стъпих в Холандия. Дори и когато не знаех. Когато си тъжен - витамин D. Когато си уморен - витамин D. Когато не си в настроение... и така нататък. Не можеш да разбереш каква глътка живот дава слънцето, докато не го изгубиш. В Холандия се шегуваме, но е истина, че когато има слънце, местните жители си взимат отпуска. Последната година цял свят разбра какво е да ти липсва слънце след дълго време вкъщи. Всички се уморихме. Тази жажда за живот ме провокира да направя не просто изложба, а място, изпълнено със слънце. Експозицията включва около 15-18 творби. Нарисувани са много повече, но ще покажа една част само в София. Другите са на изложба в Хага.

■ **Откога не сте показвали ваши картини в родината си? Приличат ли си вкусовете на ценителите на изкуството в нашата страна и почитателите му в чужбина?**

- Не съм изоставила България. Опитвам се да имам редовно присъствие тук. Последната ми изложба беше миналата есен, заедно с моя приятел Стефан Божков.

"Откъде накъде българско изкуство". Така ще се казва филмът, който снимаме с 5new за белгийския колекционер Уго Вутен. Продукцията ще бъде представена в Регионален музей Русе тази есен. Интересното е, че Уго Вутен е един от най-големите колекционери на българско изкуство, построил е огромен културен център, за да помести тези произведения. Отделно има скулптурен парк, отново с български творби, но белгийците не го виждат като сериозен колекционер. Вкусовете към изкуството не би трябвало да имат граници. Но вие много правилно питате. Това е сложна тема, по-скоро политическа. 5new се опитва да повдигне въпроса за мястото на българското изкуство в света, както и да работи активно в тази посока.

На стр. 8

Талантът е...

От стр. 7

■ Харесва ли ви да се запознавате с онези, които идват да видят произведенията ви? Какво предпочитате - да разговаряте с тях или да ги наблюдавате?

- Срещите с хората са невероятно зареждащи. И, разбира се, всеки посетител е голяма чест за мен. Обичам да ги наблюдавам, когато не знаят, че аз съм авторът на творбите. Присъствах и на критика - колко лошо е изпълнено всичко, много е забавно. Имах това щастие да гледам и буквално да чувам отблизо реакциите на посетителите на "Червената стая" в Палацо Мора във Венеция. Това е място, инспирирано от тъмната стая на фотографите. Стая, в която има много загадки, еротика, но най-вече - стая, в която жените свободно изразяват своето мнение, чувства и желания. Бях поканила и няколко известни и не толкова известни жени да напишат текстове за тази изложба. Мария Касимова откликна веднагически и с огромна охота. Марлис Декерс - холандска дизайнерка на бельо, също, както и много готина авторка от Канада - Сара Бармак.

■ Участвали сте в общи експозиции в Австрия, Великобритания, Израел, САЩ... Къде още бихте искали да представите ваши картини?

- Мечтая да имам къща в някое малко село в България и да показвам творбите си в местната галерия. И да бъда отново толкова добре оценена, както и ако ги показвам из музеи и галерии по света.

Светът на изкуството се води от една американизация на победители и губещи. Насажда идеята, че ако не си в топ 10, значи си губещ. Изкуството не е състезание и всеки трябва да има свободата да работи в унисон със себе си, не както му диктуват другите.

■ От няколко години живеете в Нидерландия. Успяхте ли да се почувствате като у дома в тази

страна? Какво най-много ви вдъхновява за творчество извън границите на България?

- Домът е там, където си го направиш. Светът е малък, а Европа още повече. Обичам Холандия. Най-много ме вдъхновяват свободата и "лудите" хора тук.

■ Проявяват ли децата ви стремеж към рисуването? Наследили ли са вашия талант?

- За мен талантът е свободата да изразиш себе си. Техниката се учи, но колкото повече учиш, толкова повече губиш свободата.

Децата ми рисуват много, гледам да не ги ограничавам с уроци. Показвам им различни техники, различни материали за рисуване, но

е мнението ви за подобни инициативи?

- Всяко раздвижване в света на изкуството е добро. Но не смятам, че трябва да спасяваме художниците.

Аз работя с екип от професионалисти върху платформа, която развива българското изкуство и дава възможност да стигне до нови пазари. 5new.org се занимава с търгове на съвременно изкуство. Участват едни от най-добрите ни художници, както и проходащи. Подобна идея няма до момента на българския пазар. Ние не искаме да спасяваме. Ние искаме да развиваме пазара. Много хора биха желали да имат картина в дома си. Но няма да преувелича, ако кажа, че се страхуват да

Мечтая да имам къща в някое малко село в България и да показвам творбите си в местната галерия

най-вече им давам голяма четка и голямо платно. Те се оправят сами.

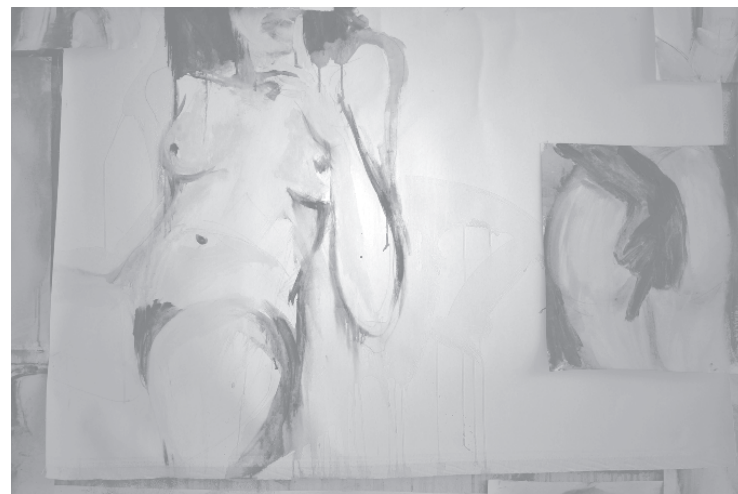
■ Преди определено време във фейсбук се появи група, наречена "Купи изкуство, подкрепи художник", която цели да подпомогне български творци, засегнати от свития пазар заради пандемията. Какво

влязат в галерия. Те не знаят цената на изкуство и се притесняват да питат.

5new разбира този проблем и кани всички на безопасно онлайн място. 5 художника с по 5 творби се показват всеки месец на търг, в който началната цена е по-ниска от пазарната. Това означава, че имате възможност да си купите произведение на изкуството много по-изгодно.

Същата тази платформа има амбицията да върне интереса на хората към музеите и затова стартираме тази есен с филма за Уго Вутен, който вече споменах, и прекрасния музей в Русе. На същото място и по същото време съм поканена да направя инсталация "Розов облак". Това е моят отговор на събитията от последните две години и опит за позитивни нагласи.

■ Какво ви провокира да застанете зад подобен проект? Предизвика ли 5new интерес или все още се изисква работа в тази насока?

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Жените, които рисуват, не са голи, те просто нямат нужда от дрехи...

- 5new предизвика повече от интерес. Всеки, на когото споделям идеята, още от началото предлага нещо и иска да работи с нас, защото разбира, че това е кауза. Кауза, в която един не е достатъчен. Това е на всички нива. Художниците ни се довериха, макар и да знаят, че тепърва стартираме. Професионалисти от различни области като маркетинг, реклама, уебсайт също ни подават ръка. Сега и музеи. Вече имаме откупки от Германия, Испания, Нидерландия и, разбира се, България. Тук искаме да се развиваме, но не и да си слагаме граници. Нашето мото е "Изкуство извън правилата".

■ Имало ли е дилема в живота ви - да рисувате, за да имате достатъчно средства, или да бъдете истински свободна, въпреки че това често означава и не много богата?

- Този въпрос е много комплексен. Аз учех реклама във Виена и имам възможност да работя в едни от най-добрите рекламни агенции. Това е прекрасен свят, от който се отказвах, съзнавайки рисковете, които поемам. Да си свободен е лукс, който не всеки може да си позволи. Този лукс има не само финансово измерение. Закупването на картина е и някакъв вид оценка. Искаме или не, в момента, когато сме изложили това, което творим, желаем някак да бъде оценено. Дори и лоша критика е по-добре от никаква реакция. Означава, че някой е обърнал внимание на това, с което се занимаваме.

Моят мъж ми е дал свободата да се развивам и аз съм му много благодарна.

■ Започнаха ли да съвпадат желанията на хората да си купуват картини с техните финансови възможности?

- Изкуството в България е на много достъпни цени. Тук стигаме отново до това хората да посмеят да влязат в галерия и да попитат колко струва дадена творба. Това е и наша мисия в 5new - да покажем на всички, че изкуството е достъпно.

■ Имало ли е период в живота ви, когато сте се занимавали с илюстриране и

оформление на книги в издателството "Дамян Яков". Как гледате днес на този ваш творчески опит? Къде другаде намирате подобна духовна естетика и симбиоза между визия и смисъл?

- Визия и смисъл има във всяка творба, дори и да не са веднага разпознаваеми. За "Дамян Яков" не съм работила от известно време. Имах други задачи, но се надявам да навлизам все повече в издателския бизнес. Смятам го за нещо, с което съм отгледана и дължна да продължа.

■ Все още ли нямате нужда от цветове, за да пресъздадете върху платното всичко, което искате? Продължавате ли да смятате, че черно-бялото е истинският образ, който може да се възприеме по-бързо от съзнанието?

- В последната година цветовете навлизат при мен и направо нахлуват с пълна сила. Яркочълото ще видите в последната ми изложба "Витамин D", в галерия "Аросита". Есенната инсталация "Розов облак" в Русенския музей е в искрящо розово. Експлозия от цветове. В последните ми творби се опитвам да създавам пространства, да събуждам емоции. За някои от тези места имам нужда от цветове. За балерините, които рисуваш, продължавам да смятам, че нямат нужда от цветове. Както и от дрехи. Децата ми ме питат понякога: защо всички жени в моите картини са голи. Те не са голи, просто нямат нужда от дрехи.

■ Доколко е важно образованието за творчески личности като вас? Усещали ли сте някога, че то ви пречи да изразите себе си, или по-скоро помага в определени моменти?

- И двете. Разбира се, че всичко, което съм научила, ме е довело до тук и начина, по който да разсъждавам. Но в целия си творчески път се опитвам да забравя, да се върна към детството.

■ Какво за вас е изкуството - свят за избрани или начин на мислене?

- Начин на мислене и свят за избрани...

В най-новите си творби Рада Якова се опитва да създава пространства и да събужда емоции

Гноен хидраденит. Не, не е ново заболяване, но е сравнително рядко. Това е много тежко системно заболяване, възпалително имуномедирано на космено-мастния фоликул с вторично засягане на апокринните потни жлези. Представено е с възли, абсцеси и ходове в кожата, изпълнени с гной, болезнени и отделящи неприятна миризма, придружено е със силни болки, често се налагат операции. При това заболяване се засяга не само апокринната потна жлеза.

И все пак - лечимо в наши дни! На времето се е смятало, че е абсцес, бактериална инфекция на апокринните потни жлези, и затова с него са се занимавали хирурзи. Затова името на болестта към днешните разбирания не е много коректно, казва проф. Евгения Христкаева, специалист по кожни и венерически болести, която ръководи катедра към Тракийския университет и е началник на клиниката по кожни и венерически болести в УМБАЛ "Стоян Киркович". Тя обяснява, че по-късно медицината открива новите патогенетични механизми и сега се смята, че това е инфламаторен процес - хронично възпалително заболяване, рецидивиращо (подобно на псориазиса). Смята се, че около 1% от населението на света е засегнато, макар че в различните страни е различно.

Засяга всяка възраст, но предимно млади хора, започва около пубертета и може с времето да се получат тежки усложнения. Средната възраст е 27 години, но има и засегнати деца. В световната медицинска литература се приема, че жените са по-често засегнати (3:1), но според българските данни мъжете са повече. Според проф. Христкаева у нас жените се срамуват и доста по-рядко ходят на преглед или, попадайки при гинеколог, той не винаги знае. Проф. Христкаева казва, че с около 7-8 години закъснява диагностицирането на болестта.

Начинът на живот не е без значение, но има и фамилно предразположение.

Като цяло е характерно за всички раси, но преобладават по-окошените и по-мургавите. За никотина е доказано, че активира заболяването. Друг фактор

Гнойният хидраденит се цели в млади хора

Заболяването е лечимо, дори обратимо, открито в ранен стадий

е хормоналният дисбаланс.

"Има три фази на заболяването - лека, умерена и тежка. Клиничната картина е доста драматична - заболяването понякога се обостря до такава степен, че някои пациенти дори стигат до

образен център за диагностика и лечение на болестта, в който са включени различни специалисти. Интересът на проф. Христкаева към заболяването се проявил, когато девойка, стенеща от болки, посетила кабинета ѝ с родителите

те си. Специалистката потърсила помощ от германски колеги и съдействала години наред много български пациенти да бъдат лекувани в Германия.

Тя обяснява, че заболяването е системно, тъй като често са установявани придружаващи заболявания - на ставите, възпалителни заболявания на червата, както и кожни заболявания, които изискват специфични манипулации или специфично лечение. Пациентите често са с наднормено тегло и диабет.

Първите симптоми обикновено са в слабините, където се появяват болезнени възли. От тях може да изтича гной, но може и да "дълбаят" към тялото.

Освен че е лечимо, заболяването, установено в първите стадии, е напълно обратимо, казва проф. Христкаева. По думите ѝ НЗОК плаща за лечението на болестта, включително и с биологични препарати. Българските медици проучват и други съвременни терапии, за да бъдат намалени хирургичните интервенции. Проф. Христкаева обяснява, че пациентите е необходимо да спазват и определен хранителен режим, както и специфичен начин на поддръжка на кожата.

СНИМКА: PEXELS - ИНЪМАМ ХАН

Спешна помощ, понякога се налагат хирургични операции. Тези пациенти имат много лошо качество на живот, особено като се има предвид, че са млади. Голяма част от тях изпадат в депресивни състояния, тъй като често обществото ги отхвърля заради гнойната секреция, която има неприятна миризма. Не са малко и замислилите се дори за самоубийство", казва проф. Христкаева, която е изградила свое-

От 7 до 12 юни се отбелязва Световната седмица за информираност за гноен хидраденит.

Проф. Евгения Христкаева и Федерация "Български пациентски форум" организират информационна кампания и ден на отворени врати. Прегледите ще се извършват в София и Стара Загора от проф. Христкаева и нейния екип.

Всеки ден в Стара Загора - УМБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович", в София в клиника "Евродерма" - в петък.

След предварително записване на телефоните на двете лечебни заведения.

САМО В БЪЛГАРИЯ

Здравната каса не плаща за домашното лечение при атопичен дерматит

Атопичният дерматит (АД) е социално значимо заболяване, което сериозно влошава качеството на живот, но към момента НЗОК не покрива никаква част от разходите за домашно лечение. Пациентите плащат всичко - средният годишен разход само за лекарства и медицинска козметика е 2043 лева на човек. Тежките форми на заболяването почти нямат лечение с наличните терапии, но Европейската агенция по лекарствата вече е одобрила две нови биологични лекарства, които са надеждата на хората с атопичен дерматит. Предстои да бъдат одобрени и още нови биологични лекарства. Българските пациенти обаче скоро няма да имат достъп до тях, защото АД не е в списъка на заболяванията, за които НЗОК плаща за домашно лечение.

АД трябва да бъде включено в списъка на заболяванията, за

чието лечение здравната каса заплаща напълно или частично. Около този призив се обединиха специалисти по дерматология и представители на пациентски организации при началото на информационната кампания "Свободни в своята кожа". Те полагат усилия от няколко години за включването на атопичния дерматит в списъка на НЗОК, което ще позволи реимбурсация за лекарства, прилагани извън болничното лечение.

В България с атопичен дерматит живеят около 200 000 възрастни. "Атопичният дерматит е най-честото кожно заболяване в света - засяга над 230 милиона души. Боледуват между 2 и 5% от възрастното население. В последните години заболяемостта нараства 2-3 пъти. У нас има около 600 000 души с атопичен дерматит, от които 200 000 са възрастни", съобщи проф. Снежина Василе-

ва, началник направление по аутоимунни кожни заболявания в Клиниката по дерматология в УМБАЛ "Александровска", член на УС на Българското дерматологично дружество.

Става дума за хронично възпалително заболяване, което се проявява под формата на обрив, придружен със силен, постоянен сърбеж, сухота, напукване, зачервяване и задебеляване на кожата. Първият симптом е силен сърбеж, който предшества обрива. Симптомите при умерена и тежка форма на заболяването са сериозни и продължителни. 85% от пациентите се оплакват от сърбеж, като при 61% той се описва като тежък и непоносим, а при 42% продължава над 18 часа на ден. Той се засилва през нощта. Кожата е суха по рождение и се образуват сквами (люспи). При 77% от хората с АД е налице силна болка или дискомфорт.

Отсъствие от работа по повод на заболяването се налага при 57% от болните, сочи проучване в западноевропейски страни. Част от пациентите развиват съпътстващи заболявания на дихателната, сърдечносъдовата, костната система и др.

"При атопичния дерматит все още виждаме само върха на айсберга. Когато започвах кариерата си на дерматолог, само 8% от децата бяха с тази диагноза, сега вече са 30% в развитите страни", каза доц. д-р Жана Казанджиева от Клиниката по кожни и венерически болести на УМБАЛ "Александровска", член на УС на Българското дерматологично дружество. Вече има и нова категория - атопичен дерматит, който се появява след 60-годишна възраст.

Пациентите в България са обект на дискриминация и при наемане на работа, тъй като проявите на заболяването са

видими и мнозина погрешно мислят, че става дума за заразна болест. У нас е забранено хора с псориазис и атопичен дерматит да даряват кръв например, каза Ива Димитрова, председател на Асоциацията на хората с псориазис и псориаични усложнения.

"Атопичният дерматит е свързан с 3,7 пъти повече посещения в спешни отделения и при лекар, като 30% от пациентите у нас съобщават за намалена трудоспособност или влошена производителност. Икономическата тежест вследствие на това се изчислява на 6007 лева годишно на човек или около 1,6 милиона лева за цялото население годишно. Това е равно на 1,39% от БВП за 2019 г.", обясни Деян Денев, изпълнителен директор на Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители (ARPharM).

Ясен и неговият цветен свят

Дипломираният географ и еколог е направил от двора на дядо си ботаническа градина - за своя душа и за радост на хората

Вилана СЕМЕРДЖИЕВА

“Никога няма да се уморя да наблюдавам чувствата и вълненията на хората; как се радват, изпитват удовлетворение от разходката и им се напълва душата. Когато имаш сетива за красивото, по-скоро клониш да бъдеш добър човек, а това е нещо, което най-много липсва в съвременния свят. А може би винаги е липсвало... Повечето хора имат очи и сърце да видят и почувстват красотата - когато споделят с мен своите емоции и възхищение, това много ме трогва и разбирам, че се движа в правилната посока”, признава Ясен Иванов, създател на Ботаническата градина “Борика” в едноименното село в община Ихтиман.

Тя е млада - само на пет години, но вече доста богата и разнообразна; в нея може да се наблюдават около 400 растителни вида от всички континенти - дървета, храсти, треви, цветя, сукуленти... Преобладават тези от Азия, Европа и Северна Америка - заради сходството с нашия климат. Но има и растения от Република Южна Африка, от Атланските планини, от Андите и Аржентина, няколко новозеландски вида от частта около Австралия, от Япония, Североизточен Китай, от района на Тибет... Разбира се, има видове, които се срещат в нашата природа, сред тях и рядък ендемит, който вирее само в Пирин - Пиринска гъшарка.

Малко са растенията, които изискват специфично зазимяване, като например Гунера маниката - под едно негово листо може да застанат няколко души; напълно разлистено е в края на юли.

Всичко това ще научите от Ясен, който ви посреща усмихнат на портите, сякаш цял ден само вас е чакал, и с готовност отговаря на всеки въпрос. А всъщност, ако някой знае точно цената на времето - това е той; работата му няма край - сади, коси, полива, мулчира, подрежда, изравнява, оформя нови кътове, алеи, декорации...

Само миналата година градината са посетили около 2500 души през месеците, в които е отворена - от края на април до началото на ноември, без почивен ден, от 9.30 до 18.30 ч. Мнозина се връщат отново - за да наблюдават цъфтежа на растенията и как ден след ден избухват нови форми и багри.

Тази цветна хубост се разполага на около 8 дка. Първата част на градината Ясен започва да оформя през 2015 г. върху наследствен имот, в който е родната къща на дядо му, и след година я отваря за посетители. През 2017 г. семейството му докупува земя от роднини и

съседни и я разширява. В долния край построяват още една къща. От просторната веранда на втория етаж може да се полюбувате на пъстрия пейзаж. А също и да си изберете изящна картина или картичка с акварелните ботанически рисунки на Наталия Стамболова. Хубав спомен са и магнитите с фотографии на едни от най-интересните растения, и дори самият входен билет - оформен с вкус и изразяващ вниманието на стопанина към посетителите. Приземният етаж е оборудван със съвременна техника като салон за мултимедийни презентации, където Ясен изнася беседи пред групи деца и ученици. На помалките разказва за чудати растения, а на по-големите пред-

ставя теми от екологията. Това според него е едно от най-важните неща, които трябва да занимават съзнанието на съвременния човек, и то още от детска възраст. “Чувствам тази възпитателна мисия като мой дълг, защото дори едно дете да се замисли върху чутото и видяното, това е една голяма победа”, убеден е Ясен.

Завършил е география в Софийския университет “Св. Климент Охридски”, където е специализирал физическа география, ландшафтна екология и опазване на околната среда. Отглежда растения от дете; любовта му към природата го е вдъхновила да се заеме с бо-

СНИМКИ АВТОРКАТА

таническата градина. “Имам и вътрешна потребност да създавам красота и да се заобикалям с красиви неща.” Започнал с идеята това да бъде и бизнес, за да може да се посвети изцяло на нея, да се издържа от тази работа, да има средства, за да я поддържа и развива. В началото не било ясно дали нещата ще потръгнат, но хората започнали да научават за градината, да я посещават, мнозина дори по няколко пъти. Има и такива, които, докато са тук, предлагат да “ударят едно рамо” в някоя от дейностите. Ясен е благодарен за всяка помощ, защото разчита само на себе си и още не успява да осъществи всичко, което е планирал - като например да постави табелки с името на всяко растение.

А обгрижване и ръка да ги пипне искат и семейният пчелин, и двете езерца - пълни със златна каракуда, водни змии, червени, бели, розови и жълти водни лилии, където пчелите и птиците идват да пият вода, а през лятото се размножават няколко вида жаби. Ясен е записал над 65 вида птици, които е наблюдавал, и постоянно вижда нови. Обяснява, че “тук е доста чисто, защото селското стопанство не е много развито. А в индустриалната му форма - монокултури, пръскане и т.н., то е един от най-големите врагове на природата”.

Разхождайки се из градината, ще попаднете на крокодил от шишарки, излегнал се върху капака на герана, слънчев часовник и петле на ветропоказател из алеите, къщички за птици и фенери по дърветата... Ако ви се доще да се отдадете на спокойствието, тишината и съзерцанието, може да приседнете на трикраки дървени столчета и пейки с разнообразен дизайн.

Както знаем, всяка сбъдната мечта си има цена. “Преди да започна да се занимавам с градината, често пътувах в страната и в чужбина. Много ми липсва - не само пътуването, което обогатява - виждаш различни хоризонти, други култури, но и компанията. Бяхме близки приятели и пътуването

ни свързваше, а сега много по-рядко се виждаме. Трябваше да пожертвам това за сметка на другото, което много обичам - да творя красота. Но в живота винаги е така - човек не може да има всичко. А може би и не трябва...”, казва ваятелят на приказната “Борика”, който знае как тя ще изглежда след още няколко години. И това му дава търпение.

Антибългарският патологизъм на нашенските русофоби

*Демонтирането на Паметника на Съветската армия
означава разфасоване и на България с днешните ѝ граници*

Оспорването на Паметника на Съветската армия в София за сетен пък доказва антибългарския патологизъм на нашенските русофоби. Това е много повече от монумент на комунистическото ни минало, заради което те искат той да бъде махнат. Без да звучи като отрицание на това минало, историята показва, че това е паметник на нещо по-вечно: на България, която е спасена от поредната териториална касапница. За разлика от други исторически земетръси през миналия век.

Да прелистим страниците на историята. Някои бяха съзнателно оставени да пращасват в последните 30 години, за да не стигат до широката общественост и най-вече до младото поколение. За щастие, тези страници бяха изтрупани от прахта от изследователския дух на публициста Христо Георгиев с неговите разкрития в ДУМА.

Към края на Втората световна война Великобритания и САЩ са готвели териториална касапница на България, защото е била съюзничка на губещата хитлеристка Германия. Тези страници и документи са писани не от тогавашните комунисти или леви интелектуалци, а от представители на властта отпреди Девети септември 1944 г. Най-общо казано, Лондон и Вашингтон са гласели два варианта за "разфасоване" на страната ни. Единият е да ѝ отнемат част от Родопите и южната ни граница да минава малко под Пловдив. Това всъщност е териториално искане на гръцкото правителство в емиграция, а Лондон и Вашингтон са били готови да го задоволят като възнаграждение за гърците, че са воювали срещу Хитлер. От юг страната ни е щяла да бъде орязана териториално горедолу до границите на някогашното Княжество България. И сега Пампорово или Смолянско щяха да са гръцки. И след като геополитиката вече веднъж ни отне български земи

Юри МИХАЛКОВ

и ни осакати да граничим със себе си (след Първата световна война), териториалният сакатлък можеше да се повтори и след Втората.

Мислело се е с български земи да бъде възградена и Турция заради неутралитета ѝ през войната. Имало е вариант да ѝ бъдат подарени Странджа и Сакар планина, да бъде създадена Балканска федерация во главе с Турция или англо-американски войски да окупира рай-

она, който впоследствие да оставят пак на Турция. Ето така "цивилизованият Запад" е кроял да "разфасова" българската територия.

Всичко това е спряно от Съветския съюз и неговата армия. След като разузнаването му надушва пъклените планове срещу страната ни, Москва обявява война на България на 5 септември, а на 8 септември Съветската армия влиза в България.

В последните 30 години домашните русофоби втъпяват, че това било акт на агресия, защото войната ни била обявила държава, с която България не е била във война, макар да е била съюзничка на нападналата я хитлеристка Германия. Обективният прочит на историята обаче показва, че точно тази "агресия" и появата на съветските части у нас спират разпарчатосването на страната ни или смаляването ѝ до границите на Княжество България, което някога е било васално на Турция. Без да вою-

ва на наша земя, Червената армия спасява страната ни в границите, които остават и до днес. А на Парижката конференция през 1947 г. съветската дипломация довършва на международно-правното поле това, което бе започнала армията - съхранява днешна България.

Разбира се, че Москва е действала най-вече заради националния си интерес: да изгради защитен вал от съюзни държави по цялата си граница от Балтийско до Черно море, след като винаги е била нападана най-вече от Запад. Но този интерес изцяло е съвпадал с българския.

Ако през 1877-1878 г. Русия ни е освободила от турско иго, през 1944-1947 г. Съветският съюз измъкна България от англосаксонската ѝ касапница. Ако първия път руската страна е освободителка, втория път съветската държава е спасителка.

Затова не е докрай точен и надписът на паметника: "На Съветската армия освободител-

ка от признателния български народ". По-верен щеше да е надписът "На Съветската армия спасителка от признателния български народ".

Да, паметникът може да се приеме като символ на комунистическото минало, но то си отиде по една или друга причина. България обаче остава. Оцеля в съвременните си граници, благодарение, впрочем, и на същото това комунистическо минало, което сега западнофилските ни родоотстъпници отричат и оплюват.

Те явно не си дават сметка в какво глупашко българофобство изпадат със своята идеологическа надрусаност. Като искат демонтирането на паметника, те всъщност искат да се демонтира и днешната българска територия. Претендирайки за преместването на паметника в музей, те напират да се натика там и съвременна България. Явно по-сладко би им било страната ни пак да е била разфасована и смалена до държава лилипут, но да бе останала в западната сфера на влияние. Очевидно по-мило би им било да бъдем унизени за кой ли път да граничим със себе си, само и само да ни командва англосаксонският свят. Или да въздишат обречено, че хората в гръцко Смолянско или турско Странджанско са български и колко несправедлива е историята, задето е отрязала живо месо от страдалческата българска плът.

"Въпрос на елементарно демократично приличие е да премахнем Паметника на Съветската армия в София", писа един от отрицателите на мемориала в българоезичния вариант на една чужда медия. Не, драги, елементарното човешко приличие изисква дацениш наистина оцеляването на страната си. Друг пък излайва, че паметникът бил израз на българско раболепие. Напротив, раболепие е да изпълняваш внушаваното от Запада искане за премахването му и изобщо да се отрича решаващата роля на СССР във Втората световна война. Тия двамката и други като тях явно съжаляват, че преди 70 години България не е била осакатена от "цивилизования свят", за да остане в него.

Писателят Виктор Барух стана столетник

Големият писател и интелектуалец Виктор Барух на 2 юни стана столетник. По този невероятен повод председателят на столичния Градски съвет на Българския антифашистки съюз Борис Цветков го поздрави специално за юбилея с грамоти и поздравителни адреси от БАС и Движението на ветераните в БСП за неговата годишнина и за

активната му гражданска и антифашистка позиция за отстояване на непреходните общочовешки ценности. Виктор Барух е бил главен редактор на списание "Пламяк", автор е на няколко книги. През 1961 г. е единственият български журналист, изпратен да отрази историческия процес срещу Айхман в Ерусалим.

Виктор Барух

„Железопътната революция“ във Великобритания

На острова отричат либералния модел, държавата поема
управлението и планирането на частното участие в жп системата

Васил РАНГЕЛОВ

Годината на железопътния транспорт на Европейския съюз - 2021-ва, започва да се губи във всекидневието на КОВИД-кризата, дискуссионната „Зелена сделка“ и неясния план за възстановяване и устойчивост. И изведнъж - „железопътна революция“ от Албиона!

Консервативното правителство на Борис Джонсън подготви и внесе в парламента „Бяла книга“ за кардинална реформа в британските железници, наричана и от самите автори революционна. „Много вярвам в железопътния транспорт, но твърде дълго пътниците и бизнесът не са получавали нивото на обслужване, което заслужават... Създавайки „Великобритански железници“ и инвестирайки в бъдещето на мрежата, правителството ще осигури железопътна система, с която страната може да се гордее“, коментира британският премиер.

За да разберем случилото се, нека поясним какво представляват британските железници. Британските, наред с германските и френските, са най-големите и модерни железници в Европа. Специално Англия е дала първата железница на света, а в края на XX век торите на Маргарет Тачър първи наложиха модела на либерализация, децентрализация и приватизация в железопътния сектор, станал утвърден канон на Европейския съюз до наши дни.

За разлика от европейските десни, британските

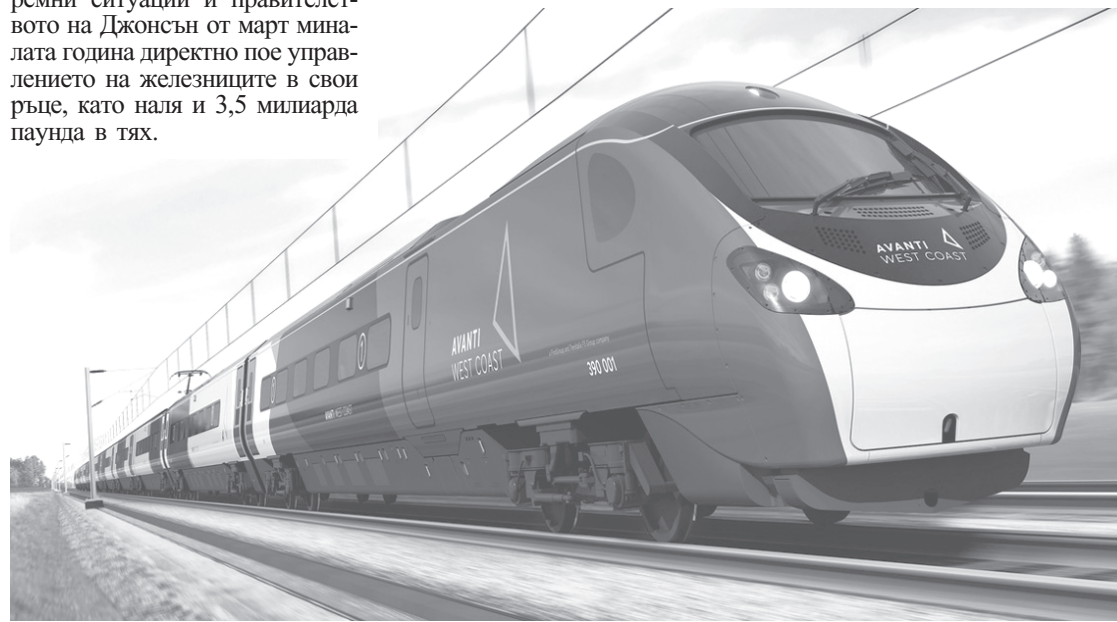
действат твърдо и последователно

- през 90-те години на миналия век за кратък период те приватизираха изцяло превозната дейност по релси с изключение на жп инфраструктурата. Появяват се към 25 частни железопътни превозвачи в пътническия сектор и няколко в товарния.

Железопътен превозвач се става чрез търг за франчайз (вид концесия) на определена част от жп мрежата със задължение по закон и договор с Министерството на транспорта да се спазват определени нива на транспортно обслужване и безопасност. Цялата система на частния бизнес в британските железници добива названието франчайзинг.

В началото франчайзингът показва много добри резултати - влизат големи частни капитали, модернизират се влаковете, увеличават се пътниците и товарите. Създава се впечатление, че издръжката на тази огромна система преминава от държавната хазна към частния сектор. Но идва момент, когато инфраструктурата не издържа засиления трафик - започват инциденти, аварии и закъснения на влаковете. Чуват се първите гласове, че нещо в системата е сбъркано.

Следват огромни финансови инжекции от държавата и нещата си идват на място. Евротунелът през Ламанша и нови високоскоростни влакове възстановяват престижа на британските железници и показват потенциала на публично-частното партньорство. Обаче сригът на системата през 2018 г., провалени франчайзи и недоволство от обркъани разписания показват, че в системата тлее стар проблем. Коронакризата окончателно доказа, че частният сектор не може да работи в екстремни ситуации и правителството на Джонсън от март миналата година директно поема управлението на железниците в свои ръце, като наля и 3,5 милиарда паунда в тях.

Възложената от правителството „Бяла книга“ под официалното име „Great British Railways The Williams-Shapps Plan for Rail“ разкрива проблемите на британските железници и дава решение за тяхното развитие като „новото нормално“.

Какви са проблемите на системата от частни превозвачи

Според документа моделът е бил разходоосъмък. Приватизацията не е направила достатъчно, за да осигури по-рентабилен сектор. Разходите постоянно нарастват по-бързо от инфлацията. Превозните услуги стават едни от най-скъпите в Европа.

Железниците са твърде фрагментирани и твърде сложни. Съществува лабиринт от споразумения между различни структури, охранявани от сто-

тици адвокати и консултанти, включително персонал, зает със спорове кой е виновен за закъснял влак или авария. Координацията, доколкото я има, е слаба и неефективна.

Нито един ръководител, продължава докладът, на местно, регионално или национално равнище няма отговорност, за да работи системата като единен организъм. Системата не ги стимулира да действат в общ интерес, а не в собствен тесен дневен ред.

Франчайзингът е компрометиран, няколко от тях фалират. При предоговаряне няма нови кандидати или се договаря с един. „Комбинираните фактори илюстрират, че франчайзингът просто не е била добра система по начало“, пише Railway-News.

Иновациите са трудни. Железниците изостават от германските и френските по електрификация, автоматизация и високоскоростно движение по основните направления. Декарбонизацията и дигитализацията изискват сериозен анга-

то ще управлява железопътната инфраструктура и железопътните превозвачи координирано в обществен интерес и полза. Той ще се нарича „Великобритански железници“ (Great British Railways или GBR) и ще бъде „умът и лидерът на железниците“.

GBR ще бъдат угълномощени да планират дългосрочно 30-годишна стратегия за развитие с основен фокус, задоволяващ интересите на пътниците и товародателите, отключване на ефективността и стимулиране на иновациите.

Частният влаков бизнес се запазва, но се модифицира в нов тип публично-частно партньорство. Франчайзингът ще бъде заменен от нови договори между GBR и потенциални частни превозвачи, като договорите от многогодишни стават година за година.

Разписанията и тарифите за превоз от превозвачите се централизират в GBR, които ще компенсират всеки недостиг на приходи на превозвачите от

компаниите за предлагане на широка гама подвижен жп състав, улесняващ договарянето и изпълнението на задълженията между жп превозвачите и GBR. В ускоряване на иновациите и модернизацията се разчита на разширяване на електрификацията, водородните технологии и захранването на влакове с батерии за постигане нулеви емисии от жп транспорта с етапни резултати още през 2022 г.

Планът завършва с „хората в железопътния транспорт“, с мерки и действия, мотивиращи работна сила в сектора към професията, ефективността в работата и консолидация с „новото нормално“.

Министър Шапс обобщава: „По-простата, по-интегрирана структура ще намали дублирането и ще увеличи популателната способност с мащаба на икономите и по-ефективната модернизация. Тази ефективност ще отнеме време, но след пет години се очакват около 1,5 милиарда спестени паунда годишно. Британските железници ще могат да реагират по-бързо на промяната в търсенето и това ще води системата през предизвикателствата на света след пандемията.“

От смелия план и категоричността на министър Шапс изникват много въпроси, интригуващият от които е

ще има ли отзвук в ЕС и у нас

Политическият мейнстрийм в Брюксел е дълбоко неолиберален, бюрократичен и самоуверен, за да обмисли, камо ли да възприеме, някаква външна на ЕС идея за радикални реформи. В европейските железници вече са дълбоко вкоренени принципите на либералния модел, който британците отричат. С въвеждане на „четвърти пакет“ от регламенти и директиви този процес се смята вече за приключен. Така че новината за „железопътната революция“ от Лондон без съмнение ще се посрещне с лошо око от комисарите на ЕС.

У нас на принципа „каквото кажат началниците“ от ЕС, официално и на академично ниво, идеята за интегрирани железници от подобен тип е тема табу. За партиите темата също не е интересна, макар че експерти епизодично повдигат въпроса. За разлика от тях, българското железничарство е на страната на интегрираните национални железници и има сериозни аргументи да защитава тази своя кауза. Синдикатите мълчаливо стоят зад него. При тези обстоятелства британското „ново нормално“ в железниците най-малкото ще активира дискусии и по-критичен прочит на европейската транспортна политика.

жимент на държавата.

Трябва да се отбележи дързостта на министъра на транспорта да застане зад този режеш анализ и смел план за действие. Грант Шапс не е случаен човек в Консервативната партия. Още по времето на Камерън е министър на жилищното строителство и местното самоуправление, по късно - на международното развитие. За известно време е заместник-председател на партията. От 2016 г. твърдо застава зад Джонсън, който го назначава за транспортен министър (държавен секретар по транспорта).

Какво предлага Планът „Уилямс-Шапс“

Ключовият момент в плана е интегрирането на британските железници в голям публичен корпоративен орган, кой-

Министерството на финансите. Управлението на риска преминава от превозвачите към държавата, т.е. към GBR. Смята се, че така се запазват най-добрите елементи на частното предприемачество, като същевременно се гарантира стратегическо ръководство, устойчивост на системата, по-строги отчетност и икономии.

Наблюдатели коментират, че планът се стреми да създаде нов тип компании, посветени не на максимизиране на печалбата, а на максимизиране на обществения полза.

Планът предвижда по-модерни влакове и гари за пътниците, опростени и дигитализирани тарифи, разписания и информационни системи. Очаква се снижение на цените при абонаментните карти след пандемията. GBR и британската индустрия ще учредят лизингови

Световна премиера на операта „Хамлет“

Режисьор на творбата на Джоузеф Самър е басът Пламен Бейков, драматург на Русенската опера

Световната премиера на операта от американския композитор Джоузеф Самър „Хамлет“ по пиесата на Уилям Шекспир (1564-1616) „Трагедията на Хамлет, принц датски“ (1600-1602) ще се състои на 6 юни от 19 ч. в голямата зала на Доходното здание в Русе. Автор на либретото е Джоузеф Самър. Диригент ще бъде Лео Хусейн, асистент диригент - Виктор Митревски, хормайстори - Стелияна Димитрова-Хернани, Свилен Димитров, концертмайстор - Ефтима Евтимова, главен корепетитор - Брет Ходжън. Режисьор е Пламен Бейков, художник - Денис Иванов. Хамлет ще бъде Омар Нажи, Офелия - Бриана Робинсън. В ролите ще видим още Кевин Томпсън, Евън Бравос, Мишел Трейнър, Катрин Прахт, Нийл Ферейра, Добромир Момеков, Теодор Петков, Мелани Форджерон, Джоузеф Хърбард, Мария Анастасова, Емил Желев, Мирослав Христов; хор и оркестър на Русенската опера.

„Хамлет“ е опера в три действия. Съставена е върху оригиналния текст на Шекспир, който е майсторски пригоден за оперно либрето от композитора Джоузеф Самър. Завършена е през 2006 г. В годините след нейното създаване композиторът неколккратно организира в Бостън, където живее и работи, майсторски класове и творчески работилници по интерпретация на съвременна музика, по

СНИМКА ДЪРЖАВНА ОПЕРА - РУСЕ/ФЕЙСБУК

време на които множество млади оперни певци подготвят и изпълняват фрагменти от неговата творба. Така операта „Хамлет“ живее в музикалното съзнание и в емоционалния свят на оперните артисти, много от които ще участват в настоящата продукция на Русенската опера, която ще представи световната премиера на произведението.

Спектакълът се осъществява със съдействието на Mattina R. Proctor Foundation, Navona Records, Parma Recordings и The Shakespeare Concerts.

Американският композитор Джоузеф Самър още на 15-годишна възраст е приет в Консерваторията в Оберлин, където учи при Ричард Хофман - асистент на Шьонберг. Завършва музикална композиция през 1976 г. Преподава теория на музиката в музикалния отдел на университета „Карнеги Мелън“, започва активно да композира. Композиционният стил на Самър смело навлиза в териториите на аван-

гарда, но без да изоставя напълно елементите на Късния неокласицизъм, защитавайки естетиката на една красива в своята консервативна последователност историческа приемственост.

Джоузеф Самър има утвърден афинитет към класически литературни първоизточници за своите композиции. Създава поредица от комични опери, базирани на историите на Бокачо в „Декамерон“. Вече почти две десетилетия задълбочено изследва творчеството на Уилям Шекспир. Автор е на колекция от музикални творби върху живите текстове на Барда, която той озаглавява „Оксфордски песни“. В допълнение към отделните сцени, сонети и песни на Шекспир в „Оксфордски песни“, през 2006 г. Самър завършва операта „Хамлет“ и „Бурята“ - през 2013 г.

Британският диригент Лео Хусейн учи в колежа „Сейнт Джон“, Университета в Кеймбридж и Кралската академия за музика в Лондон. Започва кариерата си

през 2004 г. като музикален ръководител на English Touring Opera, работи за оперния фестивал в Глайнборн и Opera North. Асистент е на Сър Саймън Ратъл в Берлинската филхармония и на Валери Гергиев във Виенската филхармония на фестивала в Залцбург. За пет творчески сезона е музикален директор на Landzheater в Залцбург и главен диригент на Опера дьо Руан в Горна Нормандия. Хусейн работи редовно с престижни европейски оркестри, вкл. Софийската филхармония.

Режисьорът Пламен Бейков е завършил оперно пееие в Кралския колеж за музика в Лондон и е специализирал при Борис Христов в Рим. Като оперен артист е участвал в продукции на всички български оперни театри и е гастролирал в почти всички европейски страни, САЩ и Япония. Изявявал се е в най-авторитетните концертни зали в Испания и Русия. През 2020 г. защитава магистърска степен в специалността „Музикално-сценична режисура“ в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в класа на проф. д-р Виолета Горчева. Сред заглавията, които е поставил, са „Човешкият глас“ от Пуленк, едноактната опера от Перголези „Учителят по музика“, световната премиера на операта „Пламяци в платната на нощта“ от Гиоргос Минас, „Мария Десислава“ от Парашкев Хаджиев, „История на войника“ от Стравински, „Кантата за кафето“ от Й.С. Бах, „Балът на неблагодарните“ от Клаудио Монтеверди, „Сватбата на Фигаро“.

Проф. Велислав Минеков се среща с директори на театри и на музикално-сценични институти

СНИМКА МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

Момент от срещата с директорите на държавните театри

Министърът на културата проф. Велислав Минеков се среща с директорите на държавните театри в страната, за да обсъдят състоянието и проблемите в сектора, научи ДУМА от пресцентъра на МК. Присъства и председателя на САБ Христо Мутафчиев.

От страна на театралните директори са постъпили предложения за създа-

ване на работна група, която да очертае проблемите, перспективите и възможностите пред сектора. Те са изискали политическа воля за устойчива във времето промяна, каквато по думите им досега не е имало. Изказани са мнения за преразглеждане на т.нар. Методика за разпределение на средствата, повдигнат е въпросът за осигуряване на средства, които да действат като буфер за театрите след приключването на ситуацията с КОВИД-19. Изразено е мнение от някои от директорите за ангажиране на общините по-пълноценно в процеса на финансиране. Отново е било потвърдено, че МК не планира закриването на културни институти, както и че са гарантирани заплатите и осигуровките в сектора за времето на пандемията.

Проф. Минеков се среща и с директорите на държавните институти в областта на музикално-сценичните изкуства, в присъствието на ресорния зам.-министър проф. д-р Борислава Танева.

Участниците са споделили притеснения, свързани с възстановяването на дейността от последиците от пандемията. Изказани са били мнения за положителните и отрицателните страни на делегираните бюджети, както и отражението на т.нар. Методика и единните разходни стандарти върху дейността и нормалното функциониране на институти в областта на музикално-сценичните изкуства. Много от директорите са обърнали внимание на факта, че финансирането не е добре да се случва по осреднени стойности, а следва да се отчитат спецификите на всеки културен институт. По думите им е необходимо да се вземат предвид фактори като социално-демографския, като сградния фонд, типа населено място, задачите, които си е поставил институтът. Обсъдена е и възможността за меценатство, която, по думите на участниците в срещата, не може да се оползотворява добре при сега действащия Закон за меценатството.

НАКРАТКО

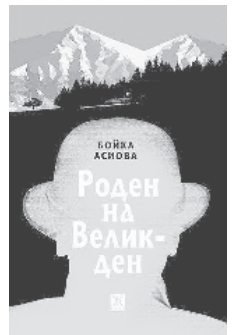
Георги Йорданов представя в БАН новата си книга „Поврати“

Издателство „Захарий Стоянов“ кани на премиерата на третата книга от поредицата „Притаени мигове“ на Георги Йорданов - „Поврати“. Тя ще се състои на 4 юни от 18 ч. в големия салон на Българската академия на науките, ул. „15 ноември“ 1.

Среща с автограф с Бойка Асимова на Пролетния базар пред НДК

Среща с автограф с журналистката и писателка Бойка Асимова организира издателство „Жанет 45“ на 6 юни от 11 ч. при шатра 30 на Пролетния базар на книгата пред НДК. Там ще

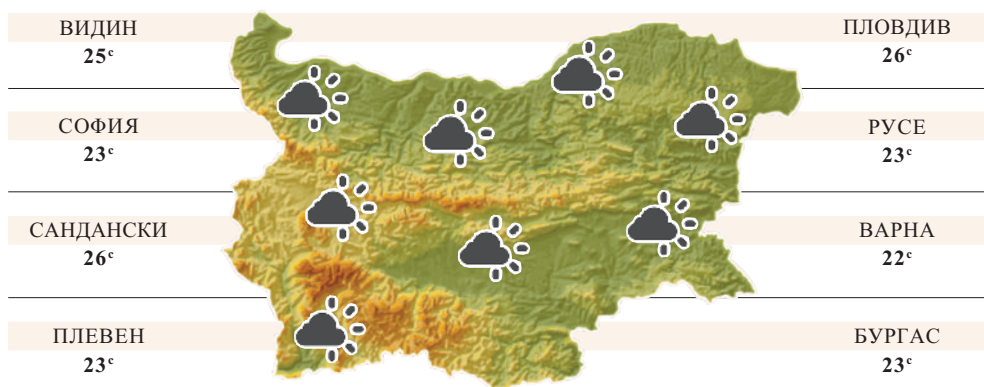
може да се купи най-новата й книга „Роден на Великден“, както и други нейни, любими на четящата публика творби. „Всичко, написано от Бойка Асимова, като че ли излиза от потайни пазви, в които планината, ветровете и предците са съхранявали специално за нея ароматни думи, извезани сюжети и незабравими герои“, пише Веселина Седларска.

Неизвестни истории за произведения на прочути писатели

Защо първият роман на Томас Харди си остава непубликуван? Какво се случва с ръкописа на дългоочакванията тагнит опус на Труман Капоти? Защо Хайнрих Бьол изоставя „Изгубеният рай“ и как го преработва в друга творба? Много от литературните загадки най-сетне намират отговор в единствения по рода си пътеводител към света на изгубените, непубликувани или незавършени творби на знаменитите световни писатели „Великите книги, които няма да прочетете“ от проф. Бърнард Ричардс.

Луксозният том е истински подарък за библиофилите и за всички ценители на литературата, излиза с логото на изд. „Милениум“ (шатра 22 на Пролетния базар на книгата) и корица от художничката Фиделия Косева. Представени са близо шестдесет произведения на световноизвестни автори, между които и няколко български имена, като всяка творба е илюстрирана с ефектна корица, архивни снимки, страници от ръкописи, копия на първи издания и други артефакти.

Предимно слънчево ще е времето от сутринта, като след обяд се очакват временни увеличения на облачността и на отделни места, главно в планинските райони, ще превали слаб дъжд. Ще духа слаб северозападен, в Източна България до умерен северен вятър. Атмосферното налягане през деня ще се задържи почти без промяна и ще е по-високо от средното за месеца.

ХОРОСКОП

www.duma.bg

БНТ 1

06.00 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
11.55 Препрочитаме Вазов
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.40 Препрочитаме Вазов
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният пчели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Френска кулинария тв филм /3 епизод/
14.45 Малки истории
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът на жестовите
16.45 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният пчели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Панорама с Боико Василев
22.00 Денят тв филм /2 епизод/
22.55 Препрочитаме Вазов
23.00 По света и у нас
23.30 БНТ на 60 /п/
00.30 Светът и ние /п/
00.45 100% будни /п/
02.40 Култура.БГ /п/
03.40 По света и у нас /п от 20:00 часа/
04.25 Френска кулинария тв филм /3 епизод/п/

БСТВ

05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт
07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „Студио Икономика“ (п)
09.00 „Дискусионен клуб“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „Лява политика“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 Музикален антракт
16.30 „Думата е ваша“ - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „Дискусионен клуб“
21.00 „Общество и култура“ (п)
22.00 Новини (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.05 „Дискусионен клуб“ (п)

btv

06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Комичите и приятели“ /п./ - комедийно шоу
13.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
14.30 Премиера: „Обещание“ - сериал, с.3 еп.47
16.00 Премиера: „Малки убийства“ - сериал, еп.96
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Седем часа разлика“ - сериал, еп.12
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: „Безмилостен град“ - сериал, еп.108
21.00 „Скъпи наследници“ - сериал, еп.5
22.00 „Комичите и приятели“ /п./ - комедийно шоу
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Домашен арест“ - сериал, еп.10
00.00 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.2 еп.23, 24
01.00 „Истинска любов“ - сериал, еп.82
02.00 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.10 „Втори шанс“ - сериал, с.2 еп.50

7

06.00 Телеканал „Добро утро“
09.00 Новини - информационна емисия
09.25 Телеканал „Добро утро“
10.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицина и ползотворен начин на живот
11.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
12.00 Новини (със субтитри)-информационна емисия
12.15 „Времето ще покаже“
15.00 Новини - информационна емисия
15.15 „Хайде да се оженим“ - шоу за търсене на партньор в живота
16.00 „Мъжко / Женско“
18.00 Вечерни новини - информационна емисия
18.40 „Човек и закон“ - социално-правно предаване
19.45 „Поле на чудесата“ - забавна игра с въпроси
21.00 „Време“ - информационна емисия
21.30 „Три акорда“ - музикално предаване
23.10 „Вечерен Ургант“ - забавно ток шоу
00.00 „Вечният живот на Александър Христофоров“ - игрален филм
01.50 „Птица“ - игрален филм
03.20 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
04.10 „Хайде да се оженим“ - шоу за търсене на партньор в живота
04.50 „Мъжко / Женско“

ОВЕН

Предизвикателствата няма да ви плашат, сами ще ги търсите. Настроени сте за авантюри.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Жените ще играят важна роля при решаване на проблемите. Не драматизирайте, смело напред.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Денят е натоварен, но ползотворен. Заложете на умерения тон при срещите и ще имате успех.

22 май - 21 юни

РАК

Ще се нагърбите с допълнителна работа. Не обичате да се претоварвате, но има да наваксате.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Мислите ви ще са насочени към това какво впечатление създават и как изглеждат в очите на хората.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Ще ви вълнуват протичащите неща, които обаче придават колорит. Избягвайте от натоварването.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Не отлагайте срещи. Днес ще сте невероятни в намирането на изход от всяка сложна ситуация.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Съвместната работа с приятели може да роди идеи. Социалните контакти поглъщат вниманието ви.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Събитията ще се развиват учудващо добре за вас, може да видите как се сбъдва ваша мечта.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Хубав момент да уредите документално някои важни въпроси. Усмихвайте се и не бъдете сърдити.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Около вас ще царят напрегната атмосфера. Оставете се на момента и на помощта от приятел.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Има неща, които трябва да свършите днес. Не отлагайте. Ще намерите решение на проблема.

20 февруари - 20 март

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ:

- Пекинезът е сред най-популярните породи кучета и се препоръчва за по-уседнали семейства и възрастни хора.
- Заради затоплянето на планетата ни местата, на които се отглежда кафе, ще намалееят с над 50% до 2050 година.

- Какво е хубав купон с колеги?
- Когато след партито участниците не могат да се погледнат в очите поне седмица...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ДИАНА ЧЕЛБИЕВА, актриса
ДИМИТЪР ДЕРЕЛИЕВ, кинодраматург,
сценарист и продуцент
ЕКАТЕРИНА ЙОСИФОВА, поетеса
МИЛИЦА БОЖИНОВА, певица
Чл.-кор. д-р НИКОЛАЙ МИЛОШЕВ, директор на НИГГТ към БАН, бивш министър на образованието, младежта и науката
Проф. ХИКМЕТ МЕХМЕДОВ, балетмайстор и хореограф

Празниците в ДУМА през юни се редят един след друг, а в неделя, когато с нови сили поемаме към следващата седмица, празнуваме заедно рождения ден на зам. главния редактор

ТАНЯ ДЖАДЖЕВА

Неуморно и със стил, всеотдайно и само както Таня може, всеки ден тя е стожер на думите в ДУМА - винаги на място, премерено и с финес. Спасявала е не едно и две „пера“ от пропадане в дебрите на словото. Затова сме ѝ благодарни всеки ден. Танче, пожелаваме ти да си здрава! Живей така, както на теб ти харесва, и се наслаждавай на всеки миг от пътешествието, наречено живот. Ние ще се радваме с теб.

От екипа на ДУМА

„Байканджии“ започва в Априлци за шести път

Състезанието по планинско колоездене „Байканджии“ ще се проведе в Априлци на 5 юни с много зеленина, птичи песни и свеж въздух. Определят надпреварата като една от най-красивите в българския календар, тъй като през целия маршрут има уникални гледки към Национален парк Централен Балкан - връх Марагидик, първенеца Ботев, величествения Голям Купен. Участниците ще въртят педали 39 километра из стари махали,

Освен състезанието по планинско колоездене с повече от 200 участници, ще има много музика и танци на открито

букови гори, зелени поляни и слънчеви баири. Организаторите на „Байканджии“ (от Младежки клуб за пешеходен и вело туризъм и от Тур клуб „РеМарк“) тази година действат с двойно повече ентузиазъм заради паузата през 2020-а. След дългите месеци на изолация всички имат нужда да наваксат пропуснатото, категорични са идеолозите на проявата. Освен голямата надпревара на над 200

участници от цялата страна, традиционно ще има много музика и танци на площада - от следобед до късно вечерта на афтер купона на открито. Присъстващите ще чуят изпълненията на Миленина и нейната група, Delta Roosters и DJ Ostar. „Байканджии“ е известно и с екологичното си организиране с минимален отпечатък. Маркировката се прави с естествени материали, без пластмаса за еднократна употреба. Всички състезатели са

предупредени да си носят собствени бутилки за вода. А ако някой замърсява, ще бъде дисквалифициран. Местни керамици правят ръчно медалите за най-бързите. Храните и напитките, които се дават на участниците, са производство най-вече на малки фирми в района. През годините все повече деца се включват в надпреварата, като за тях има специално трасе от 8 км.

СНИМКА 2021 THE WALT DISNEY COMPANY BULGARIA

Лора и Стоян ще приготвят празнична торта

Принцеси вдъхновиха водещите на „Бон Апети“

В последния епизод от пети сезон на „Бон Апети“ приказките и по-точно принцесите на „Дисни“ ще бъдат вдъхновението на Лора и Стоян. Както тиквата се превръща в каляска в приказката за Пепеляшка,

така кулинарите ще я превърнат в чуден хумус с помощта на изкусните си кулинарни умения. Водещите ще споделят и възхитителна рецепта за патешко магре с портокалов сос, вдъхновена от „Красавицата и

Звяра“. Сладкият финал на предаването ще е посветен на Рапунцел. В този магичен епизод участва и много специален гост. Талантливата изгълнителка Крисия ще поговори с Лора и Сто-

ян за принцеси, десерти и още нещо. Зрителите имат възможност да проследят приключенията на харизматичния телевизионен тандем в кухнята на 4 юни от 11,30 и 16,30 ч. по 24Kitchen.

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Главен редактор
Ивелин Николов
inikolov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Аълоня Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гълов - „Пардон“;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207, Росица Костадинова

ФОТО: Емилия Костадинова - 206, Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаса Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Печат **ALLIANCE PRINT**
София, жк. „Дружба“ 1,
ул. „Илия Бешков“ 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Правят интерактивна карта на дърветата

Дигитална карта на градската растителност създават в България. Хиляди доброволци, експерти по озеленяването и граждани в рамките на интерактивния проект отбелязват дървета на много места по света. Вече и всеки софиянец ще може да се включи в картирането, докато се разхожда в парка или се прибира от работа. Отбелязването става лесно и отнема не повече от минута, като е необходимо само мобилно устройство и регистрация на ednodarvo.io. Досега в картирането се включиха над 200 доброволци с повече от 1000 дървета. Събития за популяризиране на инициативата ще има на 5 юни, в 11 ч., в парка „Займов“, фонтан „Къпещата се“, както и на 12 юни, 11 ч., парк „Лагера“, детска площадка „Кораба“.

Стоичков пожела успех на „лъвиците“

Волейболистките излизат в Пловдив
срещу Словакия и Украйна в Златната лига

Мегазвездата на българския футбол Христо Стоичков пожела успех на женския ни национален отбор по волейбол. От Маями най-добрият български футболист в историята говори по телефона с председателя на федерацията Любо Ганев, с когото са приятели от казармата.

“Ицо много се радва, че турнирът от Златната лига е точно в Пловдив и съжالياва, че не може да дойде лично да гледа. Каза да изпратя на отбора неговите поздравии. Вярвам, че Стоичков ще мотивира още повече нашите момичета”, каза Ганев.

“Влизаме в лятото на женския волейбол. Сега говорих с моя голям приятел Любо Ганев. Успех, момичета. И на Златната лига, и още повече на Европейското

първенство”, написа в инстаграм кавалерът на “Златната топка” за 1994 г.

През август Пловдив ще бъде домакин на ЕвроВолей 2021 за жени. Стоичков е един от спортните символи, родени в най-стария град на континента.

“Радостен съм, че точно в Пловдив започва голямото ни пътешествие в годината на женския волейбол. Най-важните състезания на нашите дами ще са в България. Сега идва Златната лига, после финалите в Русе и кулминацията е Европейското първенство. Сигурен съм, че дотогава условията ще са по-добри и “Колодрума” ще е пълен. Вярвам, че нашият седми играч - феновете, ще допринесат за успехите. Заедно с общината вече сме организирали Лига на наци-

ите. Сигурен съм, че предстоящите събития ще са гордост за града. За следващото Световно първенство ще се класират само отборите по ранкинг и затова всеки гейм в Златната лига е важен. CEV взе решение, че победителите от Златната лига сега и следващата година ще участват в Чалъндж турнира, който ще дава възможност за влизане в Лигата на нациите от 2023-та. Затова трябва да се раздаваме максимално за всяка топка. Резултатите рано или късно ще дойдат”, допълни Ганев. Под телетата “лъвиците” на Иван Петков играят днес от 20.30 часа със Словакия, а 24 часа по-късно излизат и срещу Украйна в мач от Група В. Словакия и Украйна затварят турнира в неделя.

РЕЗУЛТАТИ

Контроли
България (U19) - Северна Македония (U19) 1:0 Н. Илиев (51);
снощи: България (U21) - Русия (U21);
Франция - Уелс 3:0 1:0 Мбапе (35)
2:0 Гризман (48) 3:0 Дембеле (79), ЧК:
Н. Уилямс (28), проп. дузпа: Бензема
(28-Ф); Англия - Австрия 1:0 Сака
(57); Германия - Дания 1:1 1:0 Ной-
хаус (48) 1:1 Поулсен (71); Нидерландия - Шотландия 2:2 0:1 Хендри (11)
1:1 Депай (17) 1:2 Нисбет (64) 2:2
Депай (89); Румъния - Грузия 1:2 0:1
Микаутадзе (61) 0:2 Абурджания (71)
1:2 Иван (78), ЧК: Танасе (42-Р),
Книрквелия (64-Г); Норвегия - Люк-
сембург 1:0 Халанд (90+2); Бела-
рус - Азербайджан 1:2; Босна и Херцего-
вина - Черна гора 0:0.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО БНТ 3
20.20 Испания - Португалия

ПО РИНГ
ВОЛЕЙБОЛ,
Златна лига (жени)
20.30 България - Словакия
ПО МАКС СПОРТ 3
22.00 Канада - България (мъже)

ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
12.30 и 16.00 Гран при на
Азербайджан (тренировки)

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО БНТ 3
19.00 Русия - България
ПО БНТ 1
17.30 Пътят към УЕФА Евро 2020
(магазинно предаване)

Botanic

Имате храносмилателни проблеми?
Често усещате тежест и дискомфорт в стомаха?
Искате да бъдете по-живнени и енергични?

Ако отговорът Ви е "да", то Вие може би имате нужда от добър ензимен комплекс.

Ензи-Мил съдържа най-важните храносмилателни ензими, съобразени с менюто на българина - **амилаза, липаза, протеаза, алфа-галактозидаза, лактаза, целулаза и бромелаин**. Те са подбрани от неживотински източници. Способстват за по-доброто усвояване на важните за организма хранителни вещества и водят до лекота. Таблетките са устойчиви на стомашна киселинност, с широк спектър на действие.

За по-добро храносмилане, лекота, стомашен комфорт и жизненост – вземете таблетка Ензи-Мил.

За доволен стомах

Enzy-Mill
www.botanic.cc

ПОМОЩ! ПРОБЛЕМИ С ХРАНОСМИЛАНЕТО

Случвало ли Ви се е ненадейно да получите кожни проблеми или пък да се чувствате изключително отпаднали без причина? Това са част от неразположенията, които могат индиректно да бъдат свързани с недобро храносмилане. Лошото храносмилане може да се изразява не само в киселини, болки в стомаха, подуване и тежест. То директно влияе и на други системи в тялото, а индиректно обхваща целия организъм. Храносмилателните ензими са протеинови комплекси, които катализират химическите реакции при храносмилането. Всеки ензим има уникална функция, която не може да бъде изпълнена от друг. Наличието на тези ензими е изключително важно за правилното храносмилане, тъй като без тях няма да се осъществят химическите процеси, нужни за усвояване на хранителни вещества. Не всички храносмилателни ензими се произвеждат от организма. Наличието на останалите зависи от храненето с разнообразна храна, включваща голяма порция свежа салата и съобразяване на различните видове храна. Въпреки това с напредването на възрастта или поради наличието на временно или перманентно заболяване е възможно организмът ни да не произвежда достатъчно количество от даден/и ензими. В тези случаи, на помощ идва Ензи-Мил.

Ензи-Мил е висококачествен натурален продукт, който съдържа седемте най-важни за храносмилането ензими, а именно - амилаза, липаза, протеаза, алфа-галактозидаза, лактаза, целулаза и бромелаин. Всеки един от тези ензими отговаря за разграждането на конкретен вид хранително вещество, като амилазата помага за обработката на въглехидрати, липазата за различните мазнини, двата вида протеаза в Ензи-Мил отговарят за обработването на протеини в различна киселинна среда (помагат за усвояването както в стомаха, така и в тънките черва), алфа-галактозидаза за вербаскоза и рахиоза (въглехидрати, които се срещат в бобовите растения), лактаза - за млечни продукти, целулаза - обработка целулоза и бромелаин. Ензимите в Ензи-Мил са набавени от Американската национална ензимна компания - утвърден лидер в качествените ензими, тъй като американската фармакопей е една от най-прецизните и регулираните в целия свят. Приемът на две таблетки Ензи-Мил преди или по време на хранене значително улеснява храносмилането и Ви гарантира наличието на нужните храносмилателни ензими, за да усвоите хранителните вещества от храната. Ензи-Мил е подходящ както при подут корем, тежест, киселини или други проблеми, свързани с лошо храносмилане, така и при лактозна непоносимост, защото две таблетки Ензи-Мил съдържат достатъчно количество лактоза, нужна да разгради една чаша с прясно мляко. Ензи-Мил може да се приема и при обилно хранене, прием на трудно разградими храни като боб, или при наличието на голямо разнообразие на храни, които без наличието на допълнителни ензими биха довели до стомашен дискомфорт. Ензи-Мил не притежава странични ефекти в обозначените дози, което го прави изключително подходящ за дълготраен прием.

Ензи-Мил е вашият верен помощник при всякакви проблеми с храносмилането. Можете да намерите Ензи-Мил в аптеките или онлайн на www.botanic.cc